

thiếu nhi

TUẦN BÁO GIẢI TRÍ VÀ GIÁO DỤC

Chủ nhiệm : NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG Chủ biên : NHẬT-TIẾN

Tòa soạn : 159, Thiệu Trị (Phủ Nhuận) Saigon — Đ.T. 42.152

Cơ sở phát hành : 62 Lê Lợi, Saigon — Điện thoại 20.348

45

Người Đức Hạnh phải bắt chước cây Bạch Đàn, khi người ta chặt nó, nó tỏa hương ngát cho cái búa đã bỏ vào nó.

Hộp Thư

Chị ĐỖ PHƯƠNG KHANH trả lời

Em Nguyễn Anh Linh — Gò Vấp :

Em ghi chú là «không ai được đọc thư ngoài chú N.T.» mà em lại viết ở mặt lưng bao thư thành ra chị không đọc thấy nên chị cắt ra mất. Mỗi khi thu thập bao thư để liệt kê/bỏ tình cờ mới đọc được hàng chữ đó thì đã quá trễ. Loại bài mà em đề nghị sẽ cung cấp hiện nay cũng đã có các em đọc giả gửi về, và chú N.T cũng đã chọn đăng một số bài. Loại bài đó thường là sưu tầm và dịch tài liệu của ngoại quốc em ạ. Về ý kiến đề canh tân tờ báo cho hoàn hảo hơn bằng cách bỏ mục Vườn Hồng và Bướm Trong Vườn (thay bằng loại bài khoa học) thì chị thấy cũng hay hay. Đề chị trưng cầu ý kiến độc giả đã nhé. Chú N.T. bận quá nên không thể trả lời thư riêng, em thông cảm nhé.

Em Văn Lang — Cần Thơ : Lại thêm 1 em đăng tri nữa, ghi là gửi kèm theo 210 đ mà sao không thấy có tiền hay bưu phiếu trong bao thư thế hở em.

Em Ngọc Thuý — Gia Định: Tuổi 13 là công dân tốt của T.N mà. Triển lãm nụ cười cứ gửi bài khỏi phải cắt phiếu giem ạ. Quà tặng có để sẵn ở tòa soạn, các em trắng giải ghé qua nhận dùm. Bài luận phải gửi bản chính. Bài Vườn Hồng em viết ngắn ngắn, viết về gia đình là được rồi đó em.

Em Hàn Giang Châu — Đà Nẵng : Thư em là giống suối mát chảy tới tòa soạn đó em. Chị mừng thấy Thiếu Nhi đã được các em tin cậy và mong rằng sẽ không phụ lòng các em. Tòa soạn Thiếu Nhi gồm rất nhiều thành phần tôn giáo: Phật Giáo, Công Giáo, Tin Lành, Cao Đài v.v... và tất cả đều rất thương mến nhau, không hề nghĩ ngợi lời thôi gi đến tôn giáo của nhau, không bao giờ đặt vấn đề tôn giáo ra. Có lẽ chính vì thế mà không chú ý tới vụ số đặc biệt. Hồi đó chỉ vì bài đặc biệt P.Đ ít quá, mà lại nhiều báo đã in rồi, nên tòa soạn thấy rằng nếu làm số «đặc biệt» mà không «đặc biệt» mấy, mất hay đi. Qua năm tới, các em nhớ sưu tầm bài vở đặc biệt về P.Đ. chúng ta sẽ làm một số thật hay, em nhé Không hề có phân biệt tín ngưỡng đâu, em ạ.

Em Mỹ Duyên — Vĩnh Long : Thẻ em đã gửi đi rồi mà, em nhận được chưa. Chữ em đẹp quá.

Em Phan Mai Trần Dung — Saigon : Chị đã chuyển bài qua chú N.T. rồi. Mong lúc này em đã vui hơn.

Em Hoàng Minh : Kể về tuổi thì em đáng là em nhỏ của chị. Bài thơ em hồi đó, chị cũng thấy hay vì nó gợi nhiều hình ảnh, ý lạ, chứng tỏ tác giả có một óc tưởng tượng phong phú. Quan niệm của em cũng đúng lắm. Nhưng văn chương muốn mẫu mực về, sẽ tùy theo cảm quan của từng độc giả để mà thấy cái hay của từng tác phẩm. Và lại, thường ngoạn nghệ thuật phải phóng khoáng thì dễ thấu thái được nhiều đường lối văn chương. Khi nào người đọc thấy dào dạt cảm xúc, thì tác phẩm đó được độc giả coi là hay. Được khen là hay và hấp dẫn thì phải tùy thuộc trình độ thưởng ngoạn của độc giả. Nhưng với một số độc giả chọn lọc, thì thường là họ đồng ý với nhau về một cuốn sách em ạ. Theo ý chị, cứ một cuốn sách làm độc giả rung động, nảy nở tình yêu thương, lòng nhân ái, là một cuốn sách hay. BCTSM là một cuốn lịch sử tiểu thuyết của Lan Khai. D.T.G đã có người chọn làm bút hiệu. Đọc thư em chị rất thích thú vì thấy em ham đọc sách, đó là điều tốt nhất, là tài sản quý mà không bao giờ mất em ạ.

Em Lê dương Thạch — Saigon : Chị rất mừng nghĩ rằng sắp được gặp em. Từ nay tháng này, mỗi khi nhận được thư các em ở những nơi có giao tranh, chị mừng lắm. Ba mẹ em thật là thương các em, lo sách vở cho các em như vậy là quý lắm em ạ. Cả nhà đều mê đọc sách ! Thích ghê em nhỉ ! Ở xa vì phải chuyển chỗ bằng máy bay nên sắp báo họ có tính thêm chút dính em ạ. Còn ở Saigon thì bán đúng 50 đ thôi. Bài chị đã chuyển qua chú N.T.

Em A Vũ Bản — Chợ Lớn : Rất cảm ơn em đã cặm cụi gấp cái đầu lần tặng chị. Đề ở tòa soạn, mấy bạn Thiếu Nhi thích lắm em ạ.

Em Hàn ngọc Diễm Thúy — Saigon : Chị không quên em đâu. Quên sao được cô bé tình nghịch và dễ thương như em. Nhưng em phải thông cảm. Mỗi kỳ chị chỉ trả lời được gần 50 em, mà các em gửi thư về nhiều, vậy chị phải trả lời lần lượt cho các em khác cũng khỏi buồn chứ. Cứ coi như chị trả lời chung em ạ. Phải bớt nghĩ tới mình thì mới thấy hạnh phúc em ơi.

Em Tôn thất Kim — Saigon : Em ra nhà sách Khai Trí, tới khu khoa học, em sẽ lựa được loại sách mà em ưa đó em.

Em Vũ minh Kim Cúc — Gia Định : Bộ 1,2,3 mỗi bộ 500 đ. Bộ 4 giá 100 đ. Thêm cước phí bảo đảm 150 đ mỗi bộ. Em ở gần thì đến tòa soạn mua cho đỡ tốn tiền cước phí. Đọc thư em, chị lên tinh thần ghê.

Em Trần Hiếu — Huế : Chị đã gửi báo ra. Em nhận được chưa. Tiền em gửi đã đủ rồi đó em. Chị rất tiếc không tặng ảnh được, em vui lòng nhé.

Em Thanh Hồng — Phong Dinh : Em mua 5 con tem 10 đ bỏ vào trong bao thư gửi trả tòa soạn là đủ 50 đ rồi em ạ. Không thể in bìa sau bằng bộ tem sưu tập để các em chơi thay tem thật được vì kỹ thuật in của mình chưa được tinh xảo, in sẽ lệch lạc lem nhem, xấu lắm em ạ.

Em Phạm quốc Hưng — Gia Định : Chị tin em lắm chứ. Em cứ đọc lại bài ấy thì sẽ thấy sự xúc động của chị khi đọc xong lá thư đạo đức của em. Báo Thiếu Nhi là tuần báo của các em nên sự lên tiếng đề bênh vực nhân vị các em là bổn phận của Thiếu Nhi em ạ. Cớ về vụ 380 của S.T thì như thế là đủ rồi. Và lại nhà trường đã sửa chữa khuyết điểm, ta không nên cố chấp em ạ.

Em Lê thanh Lâm — Chợ Lớn : Bức thư dài 6 trang với tất cả cảm tình nồng nhiệt của em đối với Thiếu Nhi đã là món quà vô cùng quý báu mà em dành cho tòa soạn T.N rồi đó em. Đọc những lá thư phân tích tỉ mỉ đó, các bác, chú và chị rất cảm động thấy việc làm của mình quả là đã đóng góp được một chút nào đó vào công cuộc giáo dục, công cuộc hướng dẫn tuổi trẻ mà cả một tập thể nhà giáo rất lớn lao đang làm, nhưng vẫn cần đủ mọi giới tiếp tay. Chị không ngờ em trai của chị lại có những ý tưởng sâu sắc, với lập luận danh thép đến thế đấy nhé.

Em Nguyễn kim Giao — Saigon : Dù em mới là dân Thiếu Nhi kể từ số 41, chị vẫn thương em như các em khác em ạ. Tại em biết T.N. trẻ nhưng tâm hồn em cũng trong sáng như các em khác nên em mới đọc Thiếu Nhi chứ, phải không nào ?

Em Nguyễn Hoài — Tam Kỳ : Chị rất vui mừng thấy em đ. Ạ hạnh nhất. Mong sang năm em cũng cứ giỏi như năm nay em nhé.

XEM TIẾP TRANG BÌA SAU —

Năm thứ hai — số 45
Ra ngày 2-7-1972
Giá mỗi số 50đ.

TUẦN BÁO GIẢI TRÍ VÀ GIÁO DỤC RA NGÀY CHỦ NHẬT

thiếu nhi

Chủ nhiệm :
NGUYỄN - HÙNG - TRƯƠNG

Chủ biên
NHẬT - TIẾN

Tòa soạn : 159 Thiệu-Trị (Phú Nhuận) Sài Gòn - Điện thoại 42.152
Cơ sở phát hành : 62 Lê Lợi — Sài Gòn Điện thoại : 20.348

Mục Lục

BÀI	TRANG
— Thư chủ nhiệm của Nguyễn Hùng Trương	1
— Thắc mắc của em Bách Khoa phụ trách	2
— Chuyện con Cò của Minh Quân	3
— Tìm hiểu của Trịnh Cống Truyền	6
— Cây CoCa của Lương bình Điền	7
— Giải trí : Ô chữ, Đố vui Áo thuật, Thú công, trò chơi	8
— Mùa đông của Ngọc của Lê thị Kiều Vân	11
— Chị Ngọc Hạnh của Phi Thừa	12
— Vào hạ của Lê minh Thùy Trang	13
— Nuôi cá lia thia của Nguyễn hữu Thanh	14
— Vườn Hồng Đỗ Phương Khanh phụ trách	16
— Bướm trong vườn	18
— Sáng tác : Hạ trắng của Nguyễn như An	20
— Hồi hận của Lê công Phương	21
— Voi chuyên chở Đặng Hoàng phòng dịch	22
— Mạo hiểm Mỹ Châu	24
— Những người mở đường ngành hàng không Văn Việt sưu tầm	26
— Luận hay	29
— Triền lãm nụ cười	30
— Cuộc thi sáng tác : Mảnh đất yêu dấu của Phạm văn Thảo Lộc	31
— Đường lên núi Thiên mã của Nhật Tiến	32

TRANH BÌA CỦA VI VI
TRINH TRẮNG

THƯ CHỦ NHIỆM GỬI CÁC EM THIẾU NHI

Các em thân mến

Hôm nay, chúng tôi nói chuyện với các em về tính khiêm tốn.

Nếu hiện nay, các em học giỏi trong lớp và sau này, khi lớn lên, các em nhờ tài trí mà may mắn, chiếm được địa vị cao trong xã hội, thì các em phải tập tính khiêm tốn, tức là tính nhã nhặn, nhún nhường, không coi thường những người kém may mắn hơn mình, kém mình về tài năng, địa vị hoặc tiền của.

Các em càng khiêm tốn, giá trị các em càng nâng cao. Người xưa có nói : Cao hơn tắc khứu cao hơn trị. Mình giỏi ắt có người giỏi hơn mình, mình giàu sang ắt có người giàu sang hơn mình.

Chân giá trị là ở phẩm cách con người. Chắc các em cũng đồng ý với thi hào Nguyễn Du : chữ tâm kia mới bằng ba chữ tài.

Tự cao, tự đại hoặc kiêu ngạo là tính của những người nóng nảy, không hiểu rõ chân giá trị của mình.

Khi xưa, thời quân chủ chuyên chế, còn ai oai bằng ông vua, thế mà Hoàng đế Phi-líp, xứ Ma-xê-đoan, sợ mình trở thành kiêu ngạo khi trị vì một đế quốc rộng lớn ở Hi Lạp và vùng Ba-nhĩ-cán, mấy trăm năm trước Thiên Chúa giáng sinh, bắt người hầu cận, mỗi sáng đến đầu giường đánh thức vua dậy và nói to lên :

— Hỡi Phi-líp, xin bệ hạ nhớ rằng bệ hạ chỉ là người.

Theo Thánh Kinh, thượng đế cũng đã bảo với người thứ nhất ở trên đời này : Hỡi con người, nhớ rằng mi chỉ là cát bụi và mi sẽ lại quay về cát bụi.

Nếu các em hãnh diện vì địa vị, vì tài năng, danh vọng, thì các em hãy nhìn những nắm mả mà các em gặp bên đường. Biết đâu, những người nằm dưới đấy, xưa kia khi còn sống, cũng kiêu hãnh, tự đắc, như chúng ta. Thế mà bây giờ đến những con vật tầm thường nhất như heo, chó, gà, vịt, cũng có thể chà đạp, chạy nhẩy lên trên. Cát bụi đã về với cát bụi, còn có nghĩa gì đâu.

NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

thiếu nhi / 1

THƯ VIỆN THIẾU NHI

Sau một thời gian chuẩn bị, hôm nay tòa soạn rất vui mừng loan báo cùng các em trong gia đình Thiếu Nhi thuộc Sài Gòn Chợ lớn Gia Định được hay: **THƯ VIỆN THIẾU NHI** đã thành lập xong.

Thư viện này, dưới sự bảo trợ của Nhà Sách Khai Trí đã trang bị được một số sách đủ loại: Tiểu Thuyết, Sách Hồng, Sách Khảo cứu, Sách Học Lâm Người...v.v..

Trong giai đoạn điều hành khởi đầu, tòa soạn có ít nhân viên, nên Thư Viện chỉ mở cửa mỗi tuần 1 lần để các em tới mượn sách ĐEM VỀ NHÀ ĐỌC. Và mỗi sáng chủ nhật các em có thể tới mượn sách và đổi sách.

Sau đây là chi tiết các em cần ghi nhớ:

— Thư Viện Thiếu Nhi đặt tại tòa soạn Thiếu Nhi số 159 Thiệu Trị (Phủ Nhượn) Sài Gòn (Các em đi theo đường Trương Minh Ký nối dài qua công xe lửa số 6 độ 50 thước thì rẽ tay mặt).

Thư Viện mở cửa từ 8g sáng tới 12g trưa mỗi sáng chủ nhật.

— Các em chỉ tới Thư Viện để mượn sách và đổi sách rồi đem về nhà đọc.

— Muốn mượn sách, các em chỉ cần xuất trình thẻ gia đình Thiếu Nhi mà các em đã được cấp phát từ mấy tháng nay.

— Thư Viện bắt đầu mở cửa kể từ Chủ nhật 9-7-1972.

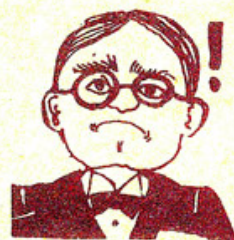
Với sự lựa chọn cần thận những loại sách báo bổ ích, tòa soạn mong mỗi Thư Viện sẽ giúp ích các em một phần nào trong lãnh vực giải trí và giáo dục.

Tòa Soạn Thiếu Nhi

BÁCH KHOA PHỤ TRÁCH

thắc mắc của em

Họa Sĩ

Vi Vi

Họ và tên thật: **VÕ-HÙNG-KIỆT**

Bút hiệu: **VIVI**

Ngày sinh: **14-07-1945** tại Vinh Long

Cựu SV. Trường Quốc Gia Cao

Đang Mỹ Thuật S.G. Tốt nghiệp năm 1968.

— Trưởng ban Hội Họa đoàn Văn Nghệ Thanh Niên Sinh Viên Học Sinh **NGUỒN SỐNG** 2 niên khóa 66-67, 67-68.

— Triển lãm tranh tại Bangkok và Vientiane trong cuộc trao đổi văn hóa giữa Sinh viên Việt Nam và Sinh viên hai nước bạn vào tháng 02 năm 1966.

— Tổ chức triển lãm tranh tại trụ sở Hội Họa Sĩ Trẻ để kỷ niệm ngày thành lập đoàn (Nguồn Sống tháng 11 năm 1967).

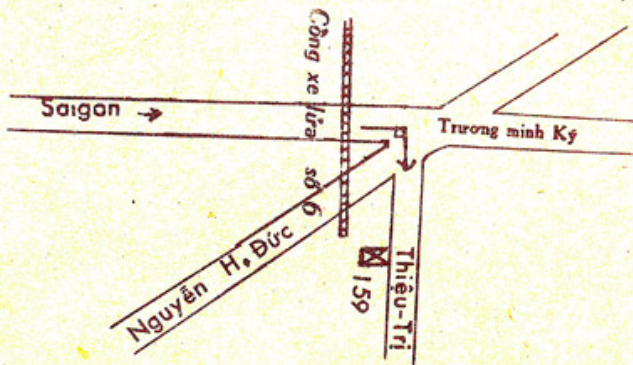
— Tổ chức triển lãm tranh tại phòng Thông tin Đô thành năm 1968 của đoàn Nguồn Sống để lấy tiền cứu trợ nạn nhân chiến cuộc (Mậu Thân).

— Triển lãm chung với toàn thể Giáo sư và Sinh viên Mỹ Thuật để lấy tiền cứu trợ nạn nhân chiến cuộc Mậu Thân (năm 1968).

(xem tiếp trang 7)

HƯỚNG DẪN ĐƯỜNG TỚI TÒA SOẠN THIẾU NHI

Các em đi theo đường Trương minh Giảng, rồi tới Trương-minh Ký, khi qua công xe lửa số 6 độ 50 thước thì quẹo tay mặt thẳng góc, các em sẽ gặp đường Thiệu Trị. Tòa soạn cách ngã rẽ chừng 30 thước và ở bên tay mặt.

CHUYỆN CON CỎ

MINH QUÂN

Thấm thoát mà Thu đã lên sáu, có hai em và biết đọc, biết viết rồi, có cừ không? dù rằng Thu chưa đi học.

Ở chỗ Thu, dở què dở tính làm gì có *vườn trẻ* mà vào? Vậy mà Thu lại biết đọc biết viết đấy, ông cao xanh ạ!

Nguyên mỗi một việc vỡ lòng của Thu cũng là một sự lạ rồi, đặc biệt rồi: Thu không có *thầy* hay nói cho đúng thì thế này: trong nhà ai cũng có thể là *thầy* Thu được cả, ba này, mẹ này, anh Sơn này, chị Mai này, anh Nhỏ này... Dịp hè hay nhằm ngày lễ thì còn có các cậu hay chú về chơi. Mấy người ấy đều thông quốc ngữ, cho nên đủ sức truyền dạy sự hiểu biết cho Thu. Thu nhớ ở người này một chữ, ở người kia hai chữ mà hóa ra giàu đấy!

Không bao lâu, Thu ngồi vào bàn mò mẫm đánh vần những đoạn như sau:

« Sách quốc ngữ, chữ nước ta
Con cái nhà, đều phải học.
Miệng thì đọc, tai thì nghe,
Chớ ngủ nề, đừng lười tẩu
Mày lên sáu, đang vỡ lòng
Học cho thông, thầy khỏi mắng... »

Ừ ừ... Sao mà Thu ghét tiếng «mày» thế! Mày «tao» là thế nào? phải ăn nói cho lịch sự chứ? dù là ăn nói trong sách đi nữa cũng vậy chứ! Nhưng chỉ ghét thăm thoi, không biết kể ra với ai và vẫn phải đọc đi đọc lại gần nhẩm mặt chữ.

Thu ấy ư? Thu chỉ thích văn xuôi kia, có nhiều đoạn đọc nghe hay tẻ: «bà ta bế ta, bế bú bò, đi ra đi vô, bỏ lá bỏ bò, chị ru bé ngủ, nhà quê vui ghê, bỏ la bỏ lê, ở bụi tre, tò te tí te...» v.v... Lại có khi: «Bò la gà to ghê, khi nó nghe...»

Đến chừng văn ngược có nhiều chữ thật là đáng gờm: «khúc khuỷu, khuỷa khoát, ngỗng ngỗng, ngoa ngoắt» khó chi mà khó, tập đánh vần méo

cả miệng đi kia!

Nhưng rồi cái đoạn đường cheo leo, gai góc đó Thu đều cũng vượt qua, vượt một cách chậm chạp, khó khăn, lâu lắc. Bây giờ đây, nghĩ lại còn thấy rùng mình!

Nay thì Thu thông thái ra phết, Chà thế mà ở nơi nào, trên cái gì Thu cũng đặt bút lên cho mọi người biết tài mình.

Trên quả cam vàng óng, Thu lấy bút nguyên tử viết: «Cam này là cam của em bé». Trên quả chuối, Thu cũng viết: «*Chúi* này là *chúi* của em bé» trên tập giấy vẽ sinh dành riêng cho em Bé, Thu cũng hạ bút, phê rằng: «giấy này là giấy đi *tiu* của em bé»

Nhìn bút tích Thu, đôi khi mẹ cười thú vị, song cũng có khi mẹ la văng lên:

— Con Thu này nghịch quá thế! bạ đâu nghịch bần đấy, coi chừng mẹ đánh đòn da!

Ồi chào! người lớn họ mới khó chịu làm sao! thứ giấy đi *tiu* người viết lên là may ấy chứ, đã không biết ơn còn mắng nổi gì!

Thu ao ước được đi học quá! chữ nghĩa đầy ăm ắp trong đầu thế này này! Phải đi học thôi, ngứa tay không chịu được. Mà nghe đâu những sang năm, sau tết ba mẹ mới cho Thu đi học cơ. Lâu quá!

Sốt cả ruột. Trong lúc chờ đợi, Thu lấy phấn viết những nhit lên tủ: «Tủ này là tủ của Thu». Lại bị rầy rõ bức mình làm sao! Người ta biết chữ mà cấm người ta viết, thế mới khổ cho người ta không, kia chứ? Mà sao mẹ hay la Thu thế? cái thằng Minh nghịch phá trăm thứ thì mẹ lại chỉ cười thôi. Nó mà tóm được con cuốn chiếu trong tay ấy ư? nó cầm lên, xách lưng lẳng khoe cùng khắp. Gớm, Thu sợ đến hết ngược lên. Mẹ cũng sợ, nhưng mẹ không có hét lên như Thu, mẹ nói bằng giọng trang trọng:

— Con trai có khác, nó phát triển cả tính như thế đó. Nó không giống mẹ thấy không?

Làm y như nó lập một kỳ công không bằng. Người lớn kỳ quái thế đấy: chuyện đáng la họ không la, họ lại la rầy những điều đáng khuyến khích. Điều Thu buồn cười nhất là mẹ luôn luôn đề em Bé ăn nói buông tuồng không ý tứ chi cả. Khi nó câu cái gì, tức thì nó kêu mọi người bằng «mày» tuốt tuốt. Nó có còn bé dại chi đâu? nó đã biết bắt bẻ người khác ra trò ấy chứ. Một bận đi Văn đến chơi, đi ôm nó hôn và nói:

— Chào! cháu tôi dễ ghét quá! con chó con!

Đời thuở nhà ai người lớn mà ăn nói thế không ? *để thương* thì kêu là *để ghét* ! người ta lại kêu là *chớ* ! Nhưng mà mẹ không hề phạt ý — đáng ngạc nhiên chưa ? — mẹ vẫn cười. Nhưng con bé thì không cười, nó gỡ tay đi ra, khuyên hai tay ngang mạng sườn, lý sự :

— Di Vân nói bậy bạ ! Bé mà con của *chớ* à ? Mẹ ở *chớ* !

Cả nhà cười ngặt nghẽo. Thu không sao nhếch mép được, có gì vui đâu ?

Kỳ quái hơn nữa là mẹ cứ cho đó như một chuyện thú vị lắm, gặp ai cũng mang ra kể, kể xong mẹ còn thêm :

— Con bé này ghê lắm, nó lý luận chặt chẽ lắm cơ !

(Chặt chẽ thế này đây : sau khi di Vân về, nó còn hăm hăm mặt nói « *chớ* nó *âu* có cái vú cho bú mà làm mẹ Bé » . Chỉ thế mà mẹ khen nức lên)

Nhật phèo ! trẻ con ! Thu phê bình thâm trong bụng. Em Bé thì nghe khen phồng mũi lên, không thấy cái ngu của mình, còn « *lên chân* » kia, mới đáng khinh chứ. Càng ngày, nó càng lỗ bịch, càng quá trớn. Chẳng hạn, một lần nọ, ba chở nó đi phố với mẹ. Về nhà nó tìm ngay Thu mà lên giọng thế này :

— Chị Thu ơi ! Em Bé *ỉ* phở, Bé thấy *ân* bà mà lái xe...

Đồ ngu ! (Thu mắng nó liền) đàn bà lái xe *chớ* sao không ? Để em Bé tưởng...

Em bé tức thì sùng sộ :

— *Ân* bà gì lái xe ? *ân* ông mới lái xe *chớ* ? mẹ có lái xe không ? bà lái, chị Thu không thấy sao ?

Rồi nó tìm *đồng minh* ở anh Sơn :

— Phải không anh Sơn ? *ân* ông mới lái xe *chớ* ?

Đáng lý ra, anh Sơn phải cắt nghĩa rằng : « *Đàn bà* cũng lái xe được, không ai cấm, mẹ không lái là tại mẹ không biết lái » thì anh ấy lại nói theo nó :

— Phải rồi ! *ân* bà không *ược* lái xe, *ân* ông mới *ược* lái xe,

Thu tức quá, gân cổ cãi :

— Anh Tân làm bộ đó, Bé đừng tưởng đâu.

Bé gạt đi :

— Anh Tân không làm bộ, anh Tân nói thiệt, *ân* bà không lái xe, mẹ *âu* có lái ?

Thu vừa tức giận, vừa khinh bỉ mà không thể nào nói cho Bé hiểu được cái ngu của nó : mẹ không lái thì mặc chứ, Bé quyền gì mà cấm tất cả các bà khác lái xe ? Nhưng mà thôi, nó ngu, không hiểu được, nói vô ích. Làm sao nó nghe Thu trong lúc cả nhà đều nói theo nó ? Thu phân trần với thằng Minh. Thằng coi vậy mà khôn. Nó biểu đồng tình với Thu rất là sốt sắng :

— Kề gì em Bé ? Nó ngu lắm, Minh với chị Thu mới biết *đàn bà* lái xe được.

Có bạn đồng minh, Thu thoải, không thêm tức nữa. Thu không thêm chơi với nó nữa. Thu chán hết sức. Buổi trưa, hai đứa ngủ với mẹ, Thu cất lên đi chơi. (Mẹ cũng bắt Thu ngủ, nhưng Thu chỉ vờ nhắm mắt, chừng biết mẹ và hai em ngủ là Thu nhòm dậy ngay) Thu thơ thẩn ra hè, nhật than vụn vế ngoằn ngoèo lên vách lại thú hơn. Mà vui đáo để. Thu không thêm viết chữ nữa, trò đó cũ rồi. Thu vẽ kia Thu vẽ cũng tâm tàm : con cò, con cá, con cá, con cò...

Trời ơi ! sao Trời lại sinh ra hai loài có hình dáng dễ vẽ đến thế kia, kia chứ ? Này nhé, con cò thì kéo hai nét, rồi thêm cặp chân lều lều bằng hai đường gạch dọc xuống, hết sức đơn giản, đoạn kéo thêm ba bốn lần chia, ngăn ngăn dưới cùng,

thế là xong. Thêm thêm cái chấm tròn làm con mắt. Đôi khi, Thu tinh nghịch chỉ vẽ con cò có một chân, ra điều nó đứng thế, trông lại hay ra phết ! Cần nhất là khéo khéo tay một chút, cho cái cò có dài dài ra và uốn cong, mô nó có thể chúc xuống, chúc lên tùy ý.

Còn con cá ? lại càng dễ phóng bút, à quên, phóng hòn than, kéo hai lần dài, thon thon, giống như hình thù con cá, cái đuôi cá thì khác gì hai cái mô cò ? đoạn, khoét một vòng như cái lưỡi liềm phía đằng đầu, ấy thế là phân biệt ra cái mang cá, rồi thêm hai con mắt, à, không, một con, con bên kia khuất không trông thấy, từ mang trở xuống là vây bám khắp thân.

Cò với cá, cá và cò .. không bao lâu trên bức tường đầy những tác phẩm của Thu, chặt cho đến nỗi sau cùng Thu phải vẽ chồng lên những tranh của Tân. Anh Tân thì không vẽ cò với cá như Thu, (anh ấy không biết vẽ *chăng* ?) mà chỉ toàn vẽ hình hai thằng bé đánh kiếm thôi, nhưng anh thay đổi hình dáng hai « *thằng người* » luôn : khi thì hai cậu đang chọc thẳng mũi kiếm vào nhau, khi thì người đâm, người đỡ, khi thì một cậu ngã sóng soài dưới đất, song tay không rời kiếm .. trông *chăng* « *nghĩa lý* » gì cả. Anh ấy thì làm gì biết đến chuyện đánh kiếm ? phia ! Chứ Thu, con cá Thu thấy ngày một. Con cò thì ít hơn, song con vật này Thu có cảm tình đặc biệt, vì u già thường nghèo ngao hát :

«Con cò lặn lội bờ sông.

Gánh gao đưa chồng nước mắt
như mưa»

Tội nghiệp! Thu nghe đến thuộc lòng mà lần nào nghe đến là Thu lại cảm động, tưởng tượng ra một người đàn bà dầm mình dưới mưa đông, gánh đầy hai thúng gạo đi dọc theo bờ sông.. (Chả bao giờ Thu tưởng tượng được người chồng cả) trời mưa, bờ sông thì vắng, rõ là khổ nhọc thân cò! làm sao Thu không thương được? Đôi khi Thu mò ra bờ ruộng chơi tha thẩn một mình, Thu thấy hàng đàn cò trắng nổi bật lên trên những đám ruộng xanh, giữa ánh nắng vàng trong những chiều mùa hạ, trông thật là vui mắt.

Những lúc đó Thu quên phắt chuyện thân cò lặn lội. Chỉ khi Thu ra bờ dầm với u già, hay đến chỗ cửa sông thông ra biển, dọc theo dòng nước cạn Thu thấy thấp thoáng vài chiếc cò cô độc, đứng yên hay bước từng bước lững thững, vết chân in rõ trên bãi bùn lẫn cát; trông bộ dạng mới lù khù, thậm hại làm sao! Và động thấy bóng Thu từ xa là nó vội vàng, cuống quýt chạy hoặc vỗ cánh biến vào sương mù biệt dạng trong nháy mắt.

Tự nhiên Thu buồn thắm thía mà không hiểu tại sao...

Nhưng hình ảnh cò còn thay đổi không ngừng theo những câu ca dao mà Thu được biết ngoài mấy câu cũ kỹ của u già. Chẳng hạn một lần kia, anh Tân lấy cuốn sách giáo khoa của anh ra chỉ cho Thu đọc bài *Thân cò* như sau:

Con cò mà đi ăn đêm.

Đậu phải cành mềm lộn cổ xuống ao.

Ông ơi! ông vớt tôi nao!

Tôi có lòng nào ông hãy xáo măng.

Có xáo thì xáo nước trong.

Đừng xáo nước đục, đau lòng cò con!»

Tội nghiệp thân cò mẹ! nhưng Thu thầm nghĩ nước trong nước đục gì mà chả chết?

Thu thì Thu cóc thềm dận dỏ,
Thu tìm cách thoát thân kia.

Rồi thì nào:

«Cái cò, cái vạc, cái nông

Sao mầy dậm lúa nhà ông hơi
cò...»

Lại mầy tao! ghét bài này, không thèm đọc nữa, nên Thu không biết khúc sau ra sao.

Thu ưa nhất là chuyện *cò bắn súng*. Chuyện này không có trong sách giáo khoa.

(Nói lén mà nghe: sách giáo khoa chán bỏ xừ đi!) Chuyện này cũng không phải u già kể, nó đâu trong một tạp chí cũ rích, Thu vớ được, nó thế này này:

«Con cò đứng gác bụi tre.

Hy sinh giúp nước, cò què một chân!»

Đó là cò chiến sĩ! theo ý Thu thì cò này anh hùng nhất, đáng quý nhất, dù Thu không biết đích xác chuyện xảy ra ở đâu, lúc nào.

Có lẽ khi vẽ cò một chân, Thu mừng tượng chuyện cò giúp nước cũng nên? Hình như — Thu đoán thăm thẽ — cò giúp nước là cò thời xưa, xa lơ, xa lắc, thời giặc cò Đen cũng nên? Giặc cò Đen? Tụi này gồm lắm đấy. Chỉ nghe cũng khiếp rồi. Chắc tụi giặc này mang lá cờ hiệu đen như than?

Nghĩ vớ vẩn thế rồi Thu nao nức: được rồi! thế nào chừng được đi học Thu cũng cố tìm cho bằng được chuyện giặc cò Đen và nhất là chuyện cò bắn súng xem xuất xứ do đâu? sao không thấy kể trong sách giáo khoa thư như mấy cò kia, Thu mới hài lòng.

MINH QUÂN

mưa thu

Lác đác mưa rơi
Mây thu ngừng trôi
Gió thu không lời
Đêm thu buồn ơi

Không gian im lặng
Thời gian lắng chìm
Lá vàng chết lịm
Ngát sâu trong tim

Mưa rơi ngoài song
Mưa rơi trong lòng
Lệ sầu ngưng đọng
Dưới bờ mi cong

Mưa thu rơi rơi
Đêm thu không lời
Đêm thu buồn trôi
Hồn thu tôi bồi

NGUYỄN THỊ PHƯƠNG
(Qui Nhơn)

hè sang

Hè sang buồn bã
Như bãi tha ma
Sân trường vắng ngắt
Không một người qua
Hè sang cách trở
Cho phải bơ vơ
Cho sầu cho nhớ
Bóng dáng học trò
Hè sang vắng vẻ
Như đèn lẳng nghe
Kiếp ve than thở
Than oán mùa hè
Hè sang hiu quạnh
Nước mắt chảy quanh
Tay ôm tay bắt
Mong hè qua nhanh

NGUYỄN HÀ NGUYỄN
(Đà Nẵng)

ý chiều

Nắng hanh giải sợi tơ vàng
Quyện tà áo trắng, bên hàng thù
dương

Sắc hoa thắm đỏ bên đường
Nơi đây lối cũ, mái trường dịu huu
Tôi về trong xứ cô liêu
Hành trang kỷ niệm với nhiều nhớ
thương

Nắng chiều đọng chút tơ vương
Mênh mông còn cát biển sương chập
chờn

Điều mùa vang động đầu non
Dư âm thoáng gợi nỗi buồn từ ly

HOÀNG PHƯƠNG

Nha Trang

tìm hiếu

Sa Mạc

SAHARA

Sa mạc Sahara ở Phi Châu là một sa mạc rộng lớn nhất thế giới, với chiều dài 4.000 cây số từ Đông sang Tây, và gần 2.000 cây số từ Bắc xuống Nam. Thật thì xưa kia Sahara không phải là sa mạc hoang vu. Cách nay trên 1.000 năm Sahara là một vùng phì nhiêu, cây cối xanh um, được tưới nhuần bởi nhiều con sông mà ngày nay người ta có thể dò theo thung lũng khô cạn. Cây cối, thú vật và cả người đều đã sinh sống nơi ấy rất dễ dàng. Những hình vẽ ở trong và ngoài hang đá vừa khám phá được gần đây cùng những di tích tìm được trong những cuộc đào đất giúp người ta diễn tả lại lịch sử sự sống ở sa mạc Sahara. Trước hết, xưa gần 8.000 năm đã có thời kỳ sinh sống của các tay thợ săn cung và tên, lừng lững những con nai và những loại trâu, bò. Kế tiếp, cách 3.000 năm sau, là thời kỳ sinh sống của các nhà chăn cừu, chăn súc và các nhà nông. Sau chót là thời đại Ai Cập mà nền văn minh đã tràn đến vùng Sahara trước khi chốn địa đàng ấy trở thành sa mạc hoang vu.

TRINH CÔNG-TRUYỀN
(Sưu tầm)

CÂY COCA

Chất COCA dùng làm thức uống được trích từ trái và lá của giống cây COCA (erythroxylum coca) thuộc giống linacee, tông erythroxylée.

Từ thời xa xưa, loại này là giống mọc hoang trên những cao độ từ 600 đến 2000m và chịu khí hậu ôn đới, ẩm ướt. Chúng phát triển mạnh ở các xứ Nam Mỹ như Pérou, Bolivie, Colombie và vài vùng của xứ Brésil, Á căn đình. Nhưng gần cuối thế kỷ 19, khi đã khám phá ra tính chất của cây COCA là có thể trị bệnh được, thì người ta bắt đầu trồng thật nhiều ở Ấn Độ.

Người ta phân loại cây COCA làm 2 nhóm:

- Novogranatense ở vùng Colombie, Pérou và ở Ấn Độ với cái tên thương mại là Coca Truxilo.
- Spruceenne trồng ở Pérou, Java và Cameroun.

Cây COCA cao chừng 2m, lá có màu và hình dáng giống lá olive. Hoa của COCA màu trắng hay vàng nhạt. Trái COCA hình bầu dục, bên trong có cơm màu đỏ tươi. Lá COCA có nhiều chất kích thích, nhất là chất COCAINE. Chất này được các nhà bào chế âu châu điều chế thuốc kích thích hệ thần kinh và các giác quan. Đặc tính này, thổ dân đã biết từ lâu. Giống dân Incas

coi cây COCA là loại cây linh thiêng và họ đã dùng loại lá cây này làm tiền trao đổi lẫn nhau. Phần lớn các chất kích thích tố của cây COCA đều tập trung ở lá. Mỗi năm thổ dân hái lá hai hoặc ba lần, tùy mùa và tùy theo khí hậu, rồi đem phơi khô cắt kỹ để tránh ẩm ướt. Sau họ lấy lá trộn với tro của một vài cây khác, tro xương hay vôi rồi vò lại thành từng viên nhỏ dùng để ngậm cho tan dần như ta ngậm kẹo vậy. Chất Cocaine ngấm dần dần vào cơ thể giúp cho họ cảm thấy dễ chịu làm việc không biết mệt. Thật ra, chất Cocaine tác động vào trung tâm thần kinh và các cơ quan gây cho ta cái ảo tưởng khỏe mạnh, tinh táo... Ngoài ra cocaine còn làm cho ta cảm thấy biết đói, biết khát, không cảm thấy mệt mỏi hay đau đớn khi bị bệnh. Lá COCA có khi dùng làm thuốc bỏ hay trị bệnh mất sức, kích thích thần kinh, có khi dùng làm êm dịu cơn đau.

Cho tới năm 1880, năm mà Anrep đã tìm thấy chất Cocaine, thì nhu cầu về lá cây coca gia tăng cho đến người ta phải thành lập đồn điền COCA còn lớn hơn đồn điền cao su ở Đông nam Á.

LƯƠNG BÌNH ĐIỀN
(sưu tầm)

THẮC MẮC CỦA EM

(tiếp theo trang 2)

— Các mẫu tem đã được Tổng Nha Bưu Điện chấm giải trong những năm qua :

- Toàn Dân Đoàn Kết và Bắc Tiến. (Giải nhất năm 1966 chưa phát hành).
- XÂY DỰNG DÂN CHỦ (Giải nhất và giải ba, năm 1967)
- Y PHỤC CỎ TRUYỀN VIỆT-NAM. (Giải nhì năm 1967).
- CƠ QUAN CỨU TRỢ NHI ĐỒNG LIÊN HIỆP QUỐC. (UNICEF). (Giải nhì).
- NGƯỜI THƯƠNG BINH. (Giải ba).
- CỤ ĐỒ NHO (Giải nhất).
- LÍNH THÚ ĐỜI XUA (Giải nhất).
- NGÀY QUÂN LỰC 19-06-1971. Do Bộ Tổng Tham Mưu QL-VNCH chỉ định.
- Hiện giữ nhiệm vụ Trình Bày bìa và Minh Họa cho các báo Thanh thiếu nhi.

Con tem CỤ ĐỒ NHO, giải nhất của Tổng Nha Bưu Điện.
CỦA VI VỊ

HỎI : 1) Một cuốn sách nhạc đề, Henry Le Moine et Cie, éditeurs. Vây Cie là gì ?

2) Làm sao đề biết là mật ong thứ thiệt.

LAM, SƠN, HẢI
(Phú Nhuận)

ĐÁP : 1) Cie là chữ viết tắt của Compagnie có nghĩa là công ty.

2) Muốn biết mật ong có phải thứ thiệt không, có thể thử bằng 2 cách :

— Hoặc nhỏ 1 giọt mật ong lên 1 mảnh giấy quỳ (giấy cuộn thuốc lá) nếu không thấy giọt mật ong loang rộng ra, đó là thứ thiệt (vì nếu có pha nước thì nước bị giấy hút vào, làm loang ra).

— Hoặc nhỏ 1 giọt mật ong vào ly nước nếu thấy giọt mật ong rơi tòm ngay xuống đáy ly thì đó là thứ thiệt.

HỎI :

1) Ba mươi sáu kể là những kể nào ?

2) Tại sao viết bài lại phải viết trên một mặt giấy.

ÁO ANH
(Gia Định)

ĐÁP :

1) Tam thập lục kể là ba mươi sáu mưu kế của mưu lược gia đời Tống bên Trung Hoa là Đàm Đạo Tế. Gồm có : 1) Man thiên quá hải, 2) Vây Ngụy Cứu Triệu, 3) Tá đao sát nhân 4) Dĩ dật đãi lao 5) Nhân hỏa dã kíp 6) Thịnh đông kích tây 7) Vô trung sinh hữu 8) Âm độ trần thương 9) Cách ngạn quan hỏa 10) Tiểu lý tàng đao 11) Lý đại đào cương 12) Thuận thủ hiển dương 13) Đà thảo kinh sà 14) Tá thi hoàn hồn 15) Điều hồ ly sơn 16) Dục cầm cổ tung 17) Pháo chuyễn dẫn ngọc 18) Cầm tặc cầm vương 19) Phủ đệ trừu tân 20) Hồn thủy mô ngư 21) Kim thiên thoát xác 22) Quan môn túc tặc 23) Viễn giao cận công 24) Tá đồ miệt thước 25) Dự lương hoán trụ 26) Chỉ tang mạ hòe 27) Giả si bất diện 28) Thượng lâu trừu đệ 29) Thụ thượng khai hoa 30) Phán khách vi chủ 31) Mỹ nhân kế 32) Không thành kế 33) Phán gián kế 34) Liên hoàn kế 35) Khô nhục

kế 36) Dĩ tẩu vi thượng.

Trong 36 kể sách ở trên, có nhiều kể gần như đã trở thành thông dụng trong nhân gian hoặc đề nguyên chữ hán, như : Điều hồ ly sơn (dự khi hùm ra khỏi núi) Thịnh đông kích tây (khích bên này, bắc bên kia) Mỹ nhân kế (dùng người đẹp chiêu dụ) Khô nhục kế (chịu khổ nhục để thi hành kế) Tam thập lục kể tẩu vi thượng sách (trong 36 kể, chỉ có kể chuồn lẹ là hơn cả); hoặc đã diễn dịch theo chữ nôm na như : Thừa dục thả câu (Nhân hòa đã kíp) Nói xiên nói xéo (chỉ tang mạ hòe = chỉ cây dâu, nói cây hòe) Qua sông chặt cầu (Thượng lâu trừu đệ = leo lầu rút thang) Đánh rắn phải đánh rập đầu, nhô cỏ phải nhô tận gốc (cầm tặc cầm vương = bắt giặc phải bắt kẻ cầm đầu).v.v...

2) Bản thảo phải viết trên một mặt giấy là vì khi xếp chữ, ấn công có thể xé ra từng mảnh nhỏ chia nhau sắp rồi ráp lại. Xé như vậy mà viết 2 mặt thì hư mất trang bên kia.

Bách Khoa

SỮA NGỌT

SỮ XANH

TRẦN MAI HOẠT

HỌ HỒNG BÀNG

Tuần Phú Phương Nam Ngũ Lĩnh Sơn

Đế Ninh thánh nữ kết duyên hồng Sinh ra Lộc Tục vui nổi dôi

Đất hợp Kinh Vương Xích Quỷ Thông

Sợi chỉ tơ hồng duyên khế buộc Kinh Vương Long nữ hợp tiên rồng Trời xanh lại định nguồn cơn lạ Sùng Lãm Long Quân lại kết hồng

Sùng Lãm Long Quân lại kết nòng Âu Cơ gái quý Đế lai Vương Tơ hồng kết hợp thần tiên nối Chỉ sợi xe duyên giống chúa vàng Trăm trứng trăm con dòng giống Lạc Năm mươi một nửa núi, sông xanh Giang tay kết tạo Con Hồng Lạc Niên hiệu Hùng Vương, chí dưng hào

giải

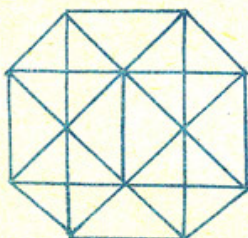
trí

NHỨC ĐẦU

Đố bạn làm thế nào vẽ được cái hình linh kinh này chỉ trong có một nét thôi.

(xem trả lời kỳ sau)

ĐỐ VUI HÀNG TUẦN

ĐỀ : Trên một chuyến tàu, có hai người mang 8 cái bánh. Một người mang 3 chiếc và một người mang 5 chiếc. Chẳng may tàu hư nằm giữa đường, họ giờ bánh ra ăn. Một người thứ ba xin cho ăn cùng rồi sẽ trả tiền. Hai người kia bằng lòng và cả 3 người cùng ăn hết 8 cái bánh.

Hỏi người thứ ba phải trả cho hai người kia mỗi người là bao nhiêu? Biết rằng số bánh chia đều cho 3 người và giá mỗi cái bánh là 15đ.

(kỳ sau trả lời)

TRẢ LỜI ĐỐ VUI SỐ 44

Bài này có thể giải dễ dàng bằng cách làm ngược trở lại và bằng cách xác định mỗi người có bao nhiêu tiền trước mỗi ván. Ta hãy giả thử 3 người chơi bài là A, B và C, và giả thử A thua ván đầu, B ván thứ nhì và C ván thứ ba.

NGANG

1. Ô chữ này.
2. Hát — Tờ báo linh mục Chân Tín làm chủ nhiệm (viết tắt và viết ngược).
3. Hai tiếng dùng chỉ sự ngược lại.
4. Nắn... — Thực.
5. Rê — Không nhỏ (viết ngược) — HT
6. Bệnh làm mắt vàng — Khi còn nhỏ
7. Anh không hát — Anh — Ăn
8. Nguyên âm — Vui mừng — Cười.
9. Mừng vui

DỌC

- A. Vật cản trở bước tiến
- B. Dù — Vững đào nuôi cá — Yên.
- C. Chỉ ra
- D. 12 — Liệt
- Đ. Mẹ — Hời không T
- E. Yếu — I
- G. Tê Tê Tê
- H. Ca Ca Ca Ca
- I. IAUO (viết ngược)
- K. Xê

Trọc-bon
(Đà Nẵng)

	A	B	C
Sau ván thứ ba	16đ	16đ	16đ
Trước ván thứ ba mà C thua	8đ	8đ	32đ
Trước ván thứ nhì mà B thua	4đ	28đ	16đ
Trước ván thứ nhất mà A thua	26đ	14đ	8đ

Các số tiền có lúc ban đầu là : 26đ, 14đ, và 8đ.

NHẮN TIN CHUNG

► Tham dự các bài vở về khéo tay, trò chơi, ô chữ, xin các em ghi nhớ là bài viết trên một mặt giấy và

hình vẽ phải vẽ bằng mực đen.

Hình vẽ trên 2 mặt giấy tòa soạn không có người ngồi can lại, vì vậy rất tiếc phải loại bỏ. Rất uống

Khéo tay

THỦ CÔNG:

PHI CƠ

HỎA TIỄN

Cách xếp :

Dùng một tờ giấy hình chữ nhật, có 2 cạnh tỉ lệ $3/4$ (bằng tỉ lệ tờ giấy chúng ta học) để xếp:

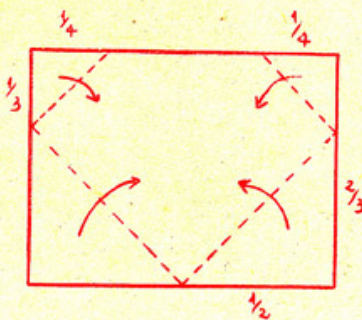
— Xếp 4 đầu tờ giấy vào giữa, theo đường chấm ở hình 1 ta có hình 2.

— Theo đường chấm ở hình 2, xếp phía trên xuống dưới thành hình 3.

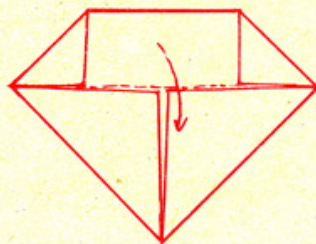
— Xếp theo các đường chấm ở hình 3: xếp 2 đỉnh xuống định nhọn ở dưới thành hình 4.

— Rồi theo đường chấm ở hình 4, gấp 2 đỉnh ra sau thành hình 5.

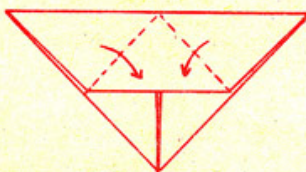
— Xếp hai mảnh ở trong ra

Hình 1.

Hình 2.

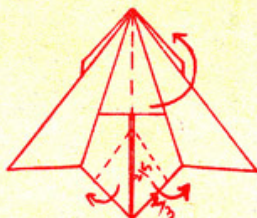
Hình 3.

Hình 4.

Hình 5.

Hình 6.

Hình 7.

Hình 8.

ngoài theo đường chấm ở hình 5, ta có hình 6.

— Bây giờ ta xếp đôi hình vẽ (theo đường chấm ở giữa) ra sau, và gấp đỉnh ở dưới lên theo hình mũi tên và đường chấm, ta có được

hình 7.

Xong, bạn chỉ việc bẻ hai cánh thẳng góc với thân phi cơ, là ta có được chiếc phi cơ hỏa tiễn (hình 8).

Chúc các bạn thành công tốt đẹp.

HÒAI SƠN (Tam Kỳ)

TRÒ CHƠI KHOA HỌC QUE DIÊM THAM ĂN

Trẻ con khoái ăn đường, những que diêm cũng khoái... ăn đường. Bạn không tin làm thử thí nghiệm này xem. Trong một chậu nước, bạn đặt một vòng những que diêm,

đầu châu vào giữa.

1) Nếu bạn đặt vào giữa một miếng xà bông, diêm ngửi thấy mùi xà bông bèn lảng ra xa.

2) Nhưng nếu bạn đặt vào giữa một miếng đường. Bọn diêm lấu cá rú nhau sấn lại gần và bám lấy miếng đường. Hóm thế!

Giải thích :

1) Xà phòng tan nhanh vào nước làm nước trơn và loang ra khiến các que diêm bị đẩy ra xa.

2) Trái lại đường hút nước thật nhiều (trước khi tan) nên khi nước rút vội kéo các que diêm vào theo.

— Mình có nên gây gổ với hân không?

CÁI MŨ THẦN BÍ

Trình diễn :

Bạn giờ trước khán giả một cái mũ rộng không, lật qua lật lại nhiều lần để chứng tỏ bạn chẳng có dụng ý... ma giáo gì với khán giả.

1) Bạn yêu cầu một vài khán giả cho bạn mượn bất cứ món đồ gì: đồng hồ, bút máy, gương, lược v.v... Bạn ngửa mũ ra và bỏ hết vào trong mũ. Sau đó bạn hô "biến !" — Lạ thay bạn lật cái mũ lên, tất cả đồ vật bên trong đều biến mất, dù bạn lật mũ đi, lật mũ lại nhiều lần để khán giả quan sát kỹ.

2) Sau đó bạn lại ngửa mũ lên, lần này bạn kéo ở trong mũ ra một đoạn thật dài dây xúc xích làm bằng giấy xanh đỏ đủ màu sắc.

3) Kéo hết dây xúc xích, bạn lại giờ lòng mũ trước khán giả. Cái mũ vẫn rộng không. Lần này bạn lại đặt ngửa mũ lên mặt bàn và lần lượt lấy ra nỏ gương, lược, đồng hồ, bút máy rồi cho vào mũ.

4) Bạn lại giờ mũ lên trước khán giả, cái mũ vẫn trống rỗng. Bạn đặt ngửa mũ lên bàn tròn trở lại lòng mũ mở dây xúc xích xanh đỏ vừa lấy ra. Rồi bạn lại hô "Biến !" — Lật mũ lên, mở dây xúc xích đã lại biến mất một cách thần kỳ.

Một tràng pháo tay vang lên tán thưởng, mặc dầu khán giả thừa rõ họ đã bị bạn... bịp một cách đáng yêu và có nghệ thuật.

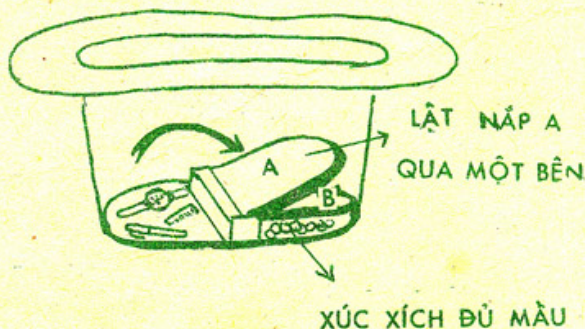
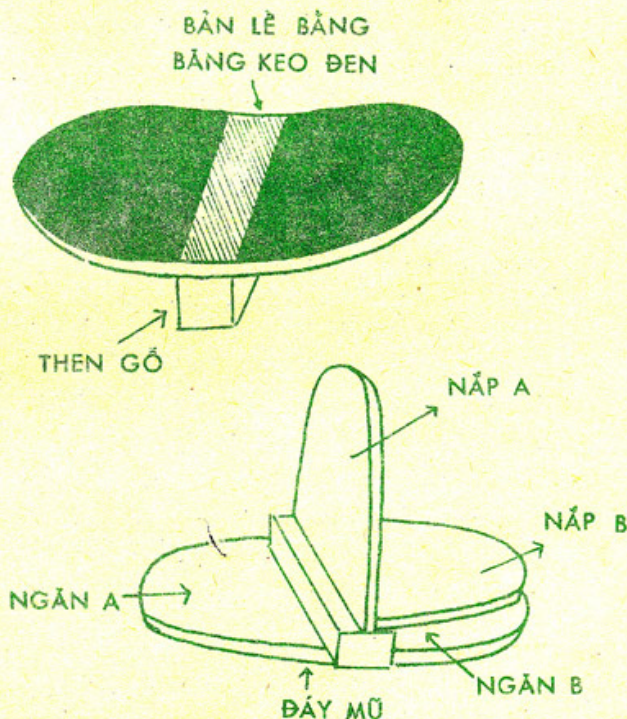
Xảo thuật :

1) Trò này rất giản dị nhưng rất hữu hiệu. Bạn chỉ cần đặt vô mũ một cái then bằng gỗ có chiều dài vừa khít đường kính của lòng mũ. Then gỗ này ngăn cái mũ ra làm hai phần. Trên then gỗ bạn làm 2 cái nắp, mỗi cái nắp rộng vừa khít bằng một nửa lòng mũ. Nắp này có thể lật qua lật lại nhờ 1 cái bản lề làm bằng băng keo nhựa. Cả 2 nắp lẫn bản lề bằng keo đều có màu đen trùng với lòng mũ. Then gỗ và nắp làm dây mũ có 2 ngăn riêng biệt.

2) Bên ngăn B, bạn để sẵn một sợi xúc xích bằng giấy màu. Lúc cho đồ vật của khán giả vô, lợi dụng lúc mũ đã để ngửa lên mặt bàn, bạn mở nắp A lên và cho đồ vật vào ngăn A rồi đóng lại. Vì nắp ăn khít với lòng mũ nên giờ mũ lên, các đồ vật đều biến mất!

3) Với 2 ngăn A và B riêng biệt, bạn có thể giờ đủ trò làm vật này biến ra vật kia, hoặc làm biến, hiện các đồ vật một cách dễ dàng.

BÁCH KHOA
(sưu tầm)

Những tiếng ho cổ nén trong cổ họng làm người em gấp lại như con tép. Không dừng được nữa, em ôm gối vào ngực và ho rũ rượi. Mùa đông nào cũng làm người em bần thần và nằm vui luôn trên chiếc giường drap trắng ngà hơn một tuần. Em ngồi vào một góc giường và khóc tí tê. Mẹ từ phòng bên tốc mừng sang, lo lắng:

— Con làm sao thế? Đề mẹ thoa dầu cho nha. Lạnh ngắt hà.

Em nghe từ bàn tay mẹ một luồng nhiệt ấm truyền sang thân thể. Chợt dừng đôi mắt em cay xé. Em hỏi mẹ bộ con gái Vinh Long giỏi giản lắm sao hở mẹ? Mẹ cười:

— Con định trêu mẹ đấy à?

— Không ạ! Sao hồi đó mẹ không sinh con ở Vinh Long hở mẹ?

— Vì mẹ theo ba dời lên Sài Gòn. Thế con vẫn là quê ở Vinh Long đó chứ.

Em cười. Chiếc đèn ngủ làm nhỏ Hương dụi mắt và bật ngồi dậy. Em hôn nó một cái:

— Ngủ tiếp đi cưng. Còn sớm mà.

— Không! Đến giờ em đi học rồi.

Em và mẹ không nín được nên bật cười vang. Ba và anh Ái chạy sang, lẽ nhè:

— Con Ngọc mở hà?

Anh Ái chưa chi đã mắng em. Ban ngày giỡn cho lắm vào. Ái nói có nghe đâu. Con gái lớn gì mà còn chơi bán hàng. Bộ tối tỉnh lại thấy lời rồi thích chí hở? Em cắn anh Ái một cái thật đau. Ngọc mở hồi nào đâu? Ngọc bệnh mà. Ba sờ trán em.

— Nếu ba có phép tiên, ba sẽ không cho mùa đông tới làm Ngọc ốm như thế này.

Anh Ái thêm vào:

— Vậy làm sao còn có những cô gấu lười ăn mật và ngủ trong .. giường nệm nữa hả ba?

Em cắn anh Ái một cái. Anh vẫn lì vô cùng.

— Gấu cũng biết cắn nữa hở ba?

Em bậm môi và lại nhè. Hương dấm anh Ái thùm thụp. Ba mẹ cười vang. Anh Ái bế nhỏ Hương vào lòng. Con bé la toáng lên:

— Ba ơi cứu con! Bắt cóc! Bắt cóc!

Em định chạy đến Hương nhưng cơn ho từ đâu làm em lao đảo. Ba ôm em vào lòng:

— Ngọc! Ngoan nào con!

Mặt mày em nóng rần. Em tưởng nhiệt trong người có thể lên đến bốn mươi độ. Anh Ái cuống quýt:

— Cho Ngọc uống thuốc gì ba?

— Sirop ba để trên đầu giường Ngọc kia.

Em là người trong vòng tay thương yêu của ba. Gió đêm làm em nghe dễ chịu hơn một chút. Anh Ái hát nhỏ nhỏ:

— Ngủ đi em! Mộng bình thường! Ru em sẵn tiếng...

Em ngần ngại đi vào giấc ngủ với giọng hát ấm cúng tuyệt vời của anh Ái. Sirop ngủ làm em mơ triền miên... Buổi sáng mùa đông có cô gấu lười ôm chiếc gối hồng êm ái. Anh Ái đang rửa ly. Em muốn nắm tay anh một cái mà nghĩ đến cái lạnh của nước hồ làm em rùng mình. Giọng anh ngọt ngào làm sao:

— Em Ngọc ăn cháo nha. Anh dọn cho.

— Thế hôm nay anh Ái không đi chơi sao?

— Anh ở nhà phụ mẹ.

Em cười trong muôn ngàn tình tú từ đôi mắt ngọc mà mẹ vẫn khen mơ huyền. Tự dưng em thích em bệnh như thế này hoài. Gớm! mẹ mà biết em nghĩ như thế chắc mẹ mắng em chết thôi. Hương theo mẹ vào nhà. Cô nhỏ lí lắc hôn em một cái và tặng em một viên xi muội thơm như... cô bé:

— Em chúc chị Ngọc mau hết bệnh.

— Đề làm chi nào?

Anh Ái xen vô:

— Thì làm toán hộ Hương cho chi?

Anh Ái là vua xuyên tạc. Em chả như anh Ái ngày xưa nhờ mẹ làm toán cho đâu.

Mẹ cười. Bao giờ bọn trẻ con cãi nhau mẹ cũng cười. Em nghe một nỗi gì ray rứt tận cùng trong tim nhỏ. Em thích ba có phép tiên để mùa đông đừng tới. Thế nhưng làm sao em vui vịnh ba mẹ được nhỉ? Ừ ừ! tiếng Thương oà vỡ reo vui.

— Ba về! Ba về!

Em thấy mẹ cười trợn mắt. Anh Ái mặt mũi đầy lọ cũng chạy lên hôn ba. Còn em? Em thẹn quá vì ba đang bế em vào lòng và thì thầm vào tai em.

— Con gấu Ngọc đã đuổi được mùa đông đi rồi đấy à ?

Em câu cò ba :

— Ba... kỳ ghê !

Mẹ vô đầu em ;

— Sao lại nói thế ?

Em úp mặt vào ngực ba, Anh Ái và nhỏ Thương hát vào hai tai em : « Rồi mùa đông đi qua, Ngọc trốn vào ngực ba » Em then đến cắn vào ba một cái, ối ba ối ! ối mẹ ối ! ối anh Ái ối ! ối Hương ối ! Một mùa đông của Ngọc đã đi qua rồi đấy !

Lê thị Kiều Vân

CHỊ NGỌC HẠNH

❁ PHI THƯA

Con bé Ngọc Lan nằm ngủ thật thoải mái, hình như con bé mơ thấy cái gì vui lắm, con bé đang mỉm cười trong giấc mơ. Chị Ngọc Hạnh nhìn con bé thật lâu, khuôn mặt bầu bĩnh của Ngọc Lan trong khi ngủ thật vô tư, Ngọc Hạnh chợt thấy thèm giấc ngủ hồn nhiên như Ngọc Lan và chị cảm thấy nuôi tiếc tuổi thơ của chị đã đi qua. Chị tự nghĩ : Nếu Ba Mẹ của chị không mất trong kỳ Tết Mậu Thân, thì giờ này có lẽ chị cũng đã ngon giấc ngủ và không cực khổ như hiện tại, cả ngày lo buồn bán đê nuôi 2 miệng ăn, tối đến phải săn sóc cho Ngọc Lan và cuối tháng phải chạy đôn chạy đáo cho có tiền để đóng học phí cho em... Một con muỗi từ trong bóng tối bay ra, đậu trên má Ngọc Lan, cắt đứt những ý nghĩ của chị Ngọc Hạnh, chị dùng tay xua con muỗi bay đi và buồn mừng cho Ngọc Lan, con bé chợt thức giấc vì bị vài mùng cà vào mặt, mũi, Ngọc Lan mở mắt và nhìn thấy chị Ngọc Hạnh đang

lui cui nhét mùng xuống mép chiếu, phía dưới chân Ngọc Lan. Ngọc Lan ngồi bật dậy, hù thật to làm chị Ngọc Hạnh giật mình, 2 tay chị dằn lên ngực như đè nén sợ hãi, chị há hốc miệng, mắt mở to. Ngọc Lan chợt hối hận, con bé sà vào lòng chị, miệng riu rít xin lỗi, khiến chị Ngọc Hạnh cũng phải phì cười, lát sau chị đẩy con bé nằm xuống và nói :

— Lần sau đừng hù chị như vậy nữa nghe hông, thôi bây giờ nằm ngủ lại đi, để chị xuống sắp rau vào thúng mai đi bán sớm.

Ngọc Lan nũng nịu :

— Chị Hai cho em làm phụ với nhà, nằm một mình em sợ lắm, với lại em muốn giúp chị cho mau, để chị còn đi ngủ lấy sức nữa.

Chị Ngọc Hạnh nheo mắt trêu :

— Coi cái mặt nịnh kia, thôi cô nương ngủ đi, đừng thức khuya rồi mai bắt tôi kêu như... gọi dò một lần.

Nói xong, chị quay lưng đi xuống bếp, không cho Ngọc Lan kịp năn nỉ thêm một lời nào nữa. Ngọc Lan không còn thấy buồn ngủ nữa, con bé chui ra khỏi mùng, thông chân xuống đất tìm dép, bàn chân con bé chạm nền đất lạnh cóng, Ngọc Lan không cần tìm dép nữa, con bé chịu lạnh đi chân trần xuống bếp, chị Ngọc Hạnh không hề biết Ngọc Lan có mặt ở cửa hông. Chị ngồi co ro nhặt từng cọng rau tươi để cột thành từng bó, chốc chốc chị lại rùng mình vì lạnh và chị rút cổ thật thấp để tìm hơi ấm. Ngọc Lan bỗng thấy thương chị thật nhiều, con bé tự hứa sẽ cố học thật giỏi để sau này làm việc nuôi lại chị Ngọc Hạnh. Một cái gì vô hình bỗng thúc dục con bé Ngọc Lan đi lần tới bên chị Ngọc Hạnh, chị ngẩng mặt lên nhìn và thấy Ngọc Lan không đi dép chị la lên :

— Em xuống đây làm gì ? lên ngủ đi, còn dép đâu không chịu mang vào, đi chân không lạnh lắm.

Ngọc Lan lắt đầu.

— Em hết biết lạnh rồi, em thương chị quá, vì em mà chị phải thức khuya dậy sớm...

Chị Ngọc Hạnh ngắt lời.

— Biết rồi, khổ lắm, nói mãi...

Chị Ngọc Hạnh cúi xuống, dấu mặt vào giữa 2 đầu gối, hai giọt nước mắt long lanh rơi từ mặt chị xuống thúng rau, tưới cho những bó rau tươi mãi, tưới mãi với tuổi thơ của Ngọc Lan.

thay đồng lưu bút

(dấu ói về bạn bè, riêng Hà và Ngo)

Vừa học xong môn số học cả lớp lao nhao lên những tiếng sầm sì, Thi quay mặt nhìn ra cửa sổ. Buổi chiều xuống thật chậm, cơn gió thoảng qua vài chiếc lá rớt một cánh hoa phượng cũng rớt theo.

Nhìn hàng phượng đua nhau nở lung lay trước gió Thi bỗng nghĩ đến ngày mai, mùa hè năm nay đến với Thi khác hẳn những mùa hè

năm trước, ba tháng hạ trôi qua Thi không còn cắp sách đến ngôi trường thân yêu này, đâu còn được nhìn khuôn mặt hiền từ, khả kính của thầy, những khuôn mặt hiền lành của chúng bạn, con đường đến trường, Thi xin giã từ tất cả.

Năm học tới má bắt Thi về quê học và hầu hạ ngoại.

Hà ơi, Nga ơi làm sao Thi quên được những buổi sáng nắm tay hí hửng đến trường, những chiều tan học về chúng mình đuổi nhau có lần suýt té, tất cả những kỷ niệm ngày học chung nhau sẽ không bao giờ phai nhòa trong trí Thi, có lần ba đưa mình bị cô cho ba con số 0 về tội « ăn vụng trong lớp » gương mặt đứa nào đứa nấy cũng buồn thiu thật tội nghiệp Hà nhỉ ?

Bao nhiêu hình ảnh xa xưa đã sống dậy trong Thi tràn ngập, cơn gió thổi qua, mạnh hơn, nhiều cánh hoa phượng rớt, Thi nghĩ thầm xiu nữa ghé trống tan học Thi sẽ chạy ra sân trước nhất, nhặt những hoa phượng mới lìa cành về ép vào vở thật nhiều để tặng bạn bè và con Hà con Nga chắc tụi nó thích lắm.

Em mỉm cười... tiếng trống đổ dồn.

HÀ NGUYỆT TÙNG

Vào Hạ

■ LÊ MINH THÙY TRANG

Những trái lá giáng hương bắt đầu xoay vòng trong gió ; để mùa hạ trở về, để mà chia ly vụt tới ; để những tháng ngày Trưng Vương dấu ái chợt bay đi và em ngơ ngẩn bàng hoàng tiếc mối «Thời gian qua nhanh quá».

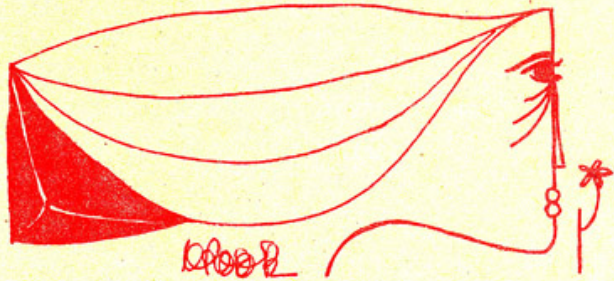
Lúc ấy tự dưng bao nhiêu kỷ niệm ai lại bắt đầu sống dậy trong lòng em.

Mùa hạ chợt rón rén bước vào. Mùa xuân thì vời vợi đã ra khơi. Xuân, Hạ, Thu, Đông đã trôi qua biết bao lần với tà áo trắng thơ ngây bé bỏng và bây giờ nhìn về những ngày tháng cũ lòng em bồi hồi, thương nhớ.

Em còn nhớ mãi mái trường Trưng Vương yêu mến đã ươm đầy hoa thơm cỏ lạ và những dấu ái yêu thương chất đầy trong tiềm thức. Em quên làm sao được với những hàng dừa xanh nghiêng bóng những cành hoa hồng thật triu mến còn đang ngái ngủ và những bông hoa Trúc đào còn đọng sương đang vươn mình thức dậy sau một đêm dài để cùng với những chú chim sẽ lú lo hót vang chào đón bình minh.

Còn gì đẹp bằng tuổi học trò vô tư lự trong cuộc sống mang ít nhiều hồn nhiên, thương mến... Trên đường về đầu đầu cũng mang theo hình ảnh cô bé nữ sinh trong chiếc áo dài trắng hiền hòa, dịu dàng bay lùa theo gió..... Một đôi khi dừng chân bên lề đường để nhặt những cánh hoa «Bằng lăng tím» ép vào lòng tay mà ngắm mà thương.

..... Có lẽ em thương nhất là con đường Nguyễn bính Khiêm yêu kiều dẫn đến ngôi trường thân yêu mà em đang học. Trên con đường tráng nhựa nóng bỏng của buổi trưa hè, những cánh hoa sao, hoa phượng rụng ngập lối đi hòa thêm những điệu khúc biệt ly của mấy chú ve sầu nghe thật là âu sầu và buồn tẻ. Những làn gió thật hiền hòa và dịu dàng của mùa Xuân đã bắt đầu ngừng thổi để nhường hạ trắng bắt đầu ngự trị.

Bây giờ Hạ đã đến thật rồi, những bông hoa Phượng càng thêm rực rỡ. Mai đây em phải xa thầy, xa bạn, xa mái trường thân yêu để trở về với những nỗi nhớ nhung chất ngất... Ánh nắng bắt đầu gay gắt như thiêu đốt những kỷ niệm cũ ; một nỗi buồn mênh mang chợt kéo về. Em không biết làm sao nói hết được những nỗi tiếc, những băng khoăn, những thương yêu... như nắng thủy tinh buồn. Bây giờ

là một buổi chiều mùa hạ, em lơ đãng nhìn qua khung cửa sổ, những cành cây lay động với những chiếc lá xanh tươi bay lượn trong gió đã đưa em vào những ý nghĩ vu vơ...

Bác Hạ ơi ! hãy qua thật mau đi để em được trở về mái trường cũ ; để em được tiếp tục hưởng những giây phút thật hạnh phúc ngập tràn của lớp học, của bạn bè, thầy cô em thương mến.

Lê minh Thùy Trang.
Trưng Vương. Hè 1972

KHÉO TAY LÀM LẮY

Làm một cái La Bàn

Các bồ thân mến,
Hôm nay các bồ chịu khó bắt tay vào việc này nhé.

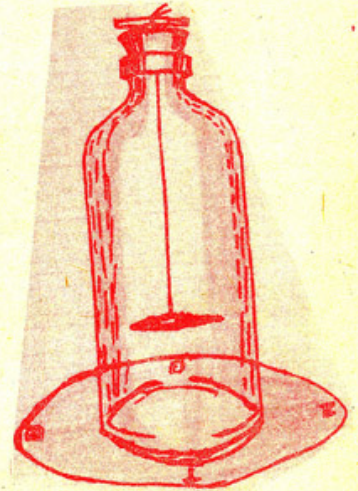
Dụng cụ :

- Một chai thủy tinh cao, đáy tròn có nút.
- Một kim nam châm hình thoi (cái này hơi khó kiếm đấy)
- Một sợi chỉ
- Giấy cứng

Cách làm :

Xong rồi, giờ bắt tay làm :

Các bồ hãy cột sợi chỉ vào kim nam châm. Rồi xỏ sợi chỉ qua lỗ đã được đục thủng ở nút chai rồi cột đầu còn lại của sợi chỉ vào một cây que ngắn để giữ sợi dây và kim khỏi bị rớt xuống đáy lọ. Sau đó bồ cắt giấy cứng thành một hình tròn đường kính lớn hơn đường kính của đáy lọ. Rồi bồ kẻ hai đường thẳng góc bằng bút chì trên

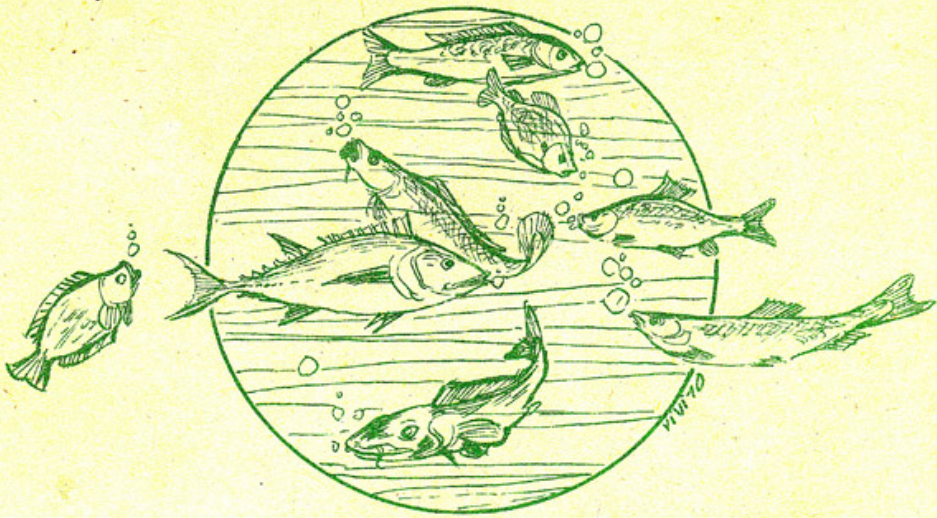

giấy. mỗi đường bồ ghi tên của mỗi hướng : Đông là trước mặt. Tây là sau lưng, Nam là bên phải, Bắc là bên trái. Khi dán giấy vào đáy lọ, bồ phải dán hướng Bắc và hướng Nam trùng với hai đầu của kim nam châm. Thế là bồ có một cái la bàn tốt, mang đi mang lại được và nhất là không bị ảnh hưởng của gió có thể làm cho kim nam châm chỉ sai.

Chào các bồ

HẢI LY

thiên nhi/13

NUÔI CÁ THIA LIA

Các bạn thân mến, hôm trước tôi có nói về cách nuôi cá lia thia đá độ, đề cá của các bạn thắng những con khác. Hôm nay tôi xin nói về cách gây giống cá lia thia. Đây là những bài mà tôi đã sưu tầm được trong một cuốn sách cách đây mấy năm. Tôi đã theo cách chỉ bảo trong ấy mà nuôi cá nên bây giờ những con cá của tôi đều khỏe mạnh và có thể nuôi lần đi cấp độ là có chín lần thắng rồi. Nên lần này tôi trích một vài đoạn chính yếu trong ấy ra đề các bạn có thể nuôi cá theo cách đó mà không chết con nào.

Con cá lia thia thì các bạn đã biết nhiều. Có bạn thích nuôi để trang trí vì màu sắc của nó rất đẹp. Có bạn thích nuôi nó để đá độ vì loài cá ấy đã đẹp lại thích cắn nhau như con gà ưa cấp độ.

Ở thành thị, như là ở thủ đô, mỗi khi đi qua hàng bán cá lia thia, cá tau, sao sao bạn cũng phải dừng bước để ngắm nghía nó đang bơi lội hay đá bóng trong những chiếc keo trắng tinh. Những con cá mun xanh, kỳ vì đẹp để quá!

Người lớn đã thích mà trẻ con cũng ưa nhìn mê mẩn. Loài cá lia thia là loài thích hạp với mọi lứa tuổi.

Nhưng am hiểu về cá lia thia chắc không mấy người. Do đó tôi thấy cần phải giới thiệu cận kề với các bạn. Vì các người bán cá không bao giờ họ chỉ dẫn các bạn cách nuôi, mà dẫu có chỉ họ cũng chỉ dẫn sơ sơ chứ không đúng hẳn.

Có hai thứ cá lia thia:

— Cá lia thia ta sanh sản ngay trong xứ, « hót » ở ruộng trong các ao, đầm.

— Và có cá lia thia lớn con hơn gốc ở Thái Lan nhập cảng, gọi là cá Xiêm. Loại này hiện giờ ở nước ta nuôi rất nhiều, nó đá rất dữ cần cũng hăng, như là nó gan lắm có khi chịu chết mà không chạy (như tôi đã nói về cá lia thia đá độ).

CHỌN CÁ ĐỂ GÂY GIỐNG.

Nếu như muốn lấy giống làm món trang trí trong nhà thì không cần phải chọn cá đực có thành tích đấu tranh... Con đực nào mình xem nó mạnh và đẹp nhất là được. Con cá mái cũng vậy: miễn nó mập là đủ.

Nhưng nếu chọn cá để dùng vào vào việc đá ăn thua thì phải cần xem con cá đực đã ăn nhiều độ chưa? nó phải cần hay, hơi dài và gan dạ. Đó là những điều kiện cần thiết để gây giống.

TRƯỚC KHI GÂY GIỐNG

Con cá trống từ bốn, năm tháng trở lên dùng ép mái được rồi.

Nhưng tay ngang không thạo nghề thì khi cho cá ép, sự thiếu kinh nghiệm có thể không đem lại thành công ngay trong bước đầu.

Các bạn cần phải biết lúc nào con cá đực muốn ép và lúc nào con cá mới tới thời kỳ sẵn sàng đẻ trứng, nở con.

Chúng ta cần phải xem cách đá bóng của nó.

Nếu nó đá bóng với một con đực khác thì cách đá bóng của nó ngụ ý ăn thua. Nhưng nếu nó thấy một con cá mái đứng trong một keo khác thì cách đá bóng xù xì của nó lại có pha thêm các trò ve gái, có lẽ cũng ngụ ý rất hấp dẫn đối với con mái.

Cá đực thấy con mái thì xù xì mang xù xì kỳ, vì lên, quạt nước lia lia giống như nó thấy con cá trống khác để phô trương màu sắc và sức mạnh của nó. Nhưng nên đề ý là không phải nó hăng say khiêu khích tuyên chiến mà chỉ muốn phô trương màu sắc đó thôi. Thình thoảng nó trôi lên hóp nước và nhả bọt.

Trong trường hợp trên nếu con

cá mái không thích thì phớt tỉnh hay tỏ ra sợ sệt, nhưng nếu nó tỏ vẻ ưng thuận thì mình mảy nó vốn bạch chẳng lại đòi màu xanh mun có sọc ngang.

Trái lại, nếu con cá mái đã tỏ vẻ sợ sệt mà ta cứ thả càn con cá trống qua cho chúng sum hiệp một nhà thì nguy. Con cá trống o bế con cá mái bằng cách nào cũng không được, thế rồi nó nổi khùng, cắn con cá mái toi tã, có khi chết mất là khác.

Nhưng nếu mà con cá mái chấp thuận thì ta cứ việc thả con cá trống qua là thuận buồm xuôi gió êm ru.

Trường hợp con cá mái có ưng thuận đi nữa thì chúng ta cũng cần phải xem xét, coi mái đó có đủ điều kiện đẻ trứng tốt không: nếu thấy cái bọc trứng của con cá mái căng thẳng ra ngoài da, nghĩa là trứng đã già, ở đầu bọc trứng nằm trong cái rún lại xuất hiện một vài cái trứng là biết chắc đã đúng lúc đó cho con cá mái chịu con cá trống ép.

CON CÁ TRỐNG LÃNH ĐỦ CỰC NHỌC

Khi con cá trống ép con cá mái rơi trứng xuống đáy ve keo thì con trống lại phải lội theo dớp từ trứng một trổ lên mặt nước, phun trứng vào một cái bọt (1) đã làm sẵn cho cái trứng mắc vào đó rồi nở ra con.

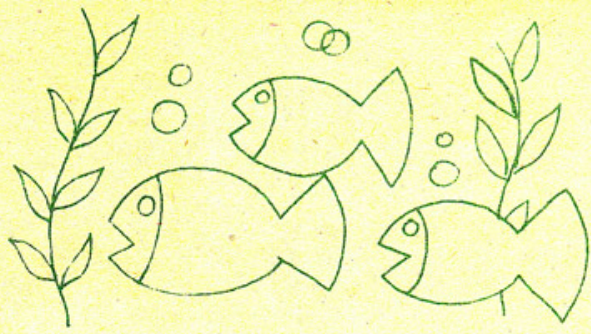
Nó lượn rất kỹ và rất chính xác. Ngay khi con trống lợ mọ làm công việc ấy thì con mái lại lội dụng chỗ sơ hở nhất thời của con trống. Hễ nó thấy cái trứng nào mà con cá trống bỏ sót lại không lượn là nó dớp nuốt liền.

Thành ra khi con cá mái ép và đẻ trứng xong là chúng ta phải vớt nó liền, đem nhốt riêng, để phòng sợ nó thừa cơ hội tốt như đã nói trên mà nuốt hết mớ trứng nó đã đẻ ra. Và con cá đực chừng như biết tính con cá mái là thế, nên cần đuôi dữ lắm.

KHI TRỨNG NỞ RA CÁ CON

Mớ trứng được con cá trống đưa vào những cái bọt trong vòng 48 giờ (tức hai ngày đêm) thì nở con, lớn

(1) Theo môn dưỡng ngư thì cái « bọt » có chứa tinh của cá đực. Cái trứng cá mái được phóng vô đó sẽ thụ tinh rồi nở thành cá con.

bằng mút cây kim cục hoặc đầu cây chun nhan thôi.

Trứng nở ra con cá lại tạo thêm phần gánh vác cho con cá đực nữa. Cá con mới nở vẫn còn dính vào bọt. Con cá trống còn phải tăng thêm cảnh giác canh phòng.

Hễ con nào yếu quá không bám vào bọt được mà rớt xuống đáy keo thì cá trống phải vội vả lội xuống vớt lên, nhẹ nhàng ngậm con trong miệng và phun nó trở vào bọt.

Chừng nở được hai ngày là cá con bắt đầu rời bọt, tự lực bơi lội được.

Và cũng bắt đầu cá con biết ăn. Món ăn trong ngày đầu của nó là thứ con đã tức lẳng quăng đồ hoặc gọi là bo bo.

Muốn biết cá con no đói thế nào, chúng ta cứ xem vị trí của nó ở trong bồn, trong khạp.

Hễ nó no thì nó lội lên nếu còn đói thì nó lội sát đáy bồn hay khạp.

Chúng ta nuôi cá nhỏ trong vòng một tháng với lẳng quăng đồ. Ra tháng là nó có thể ăn được lẳng

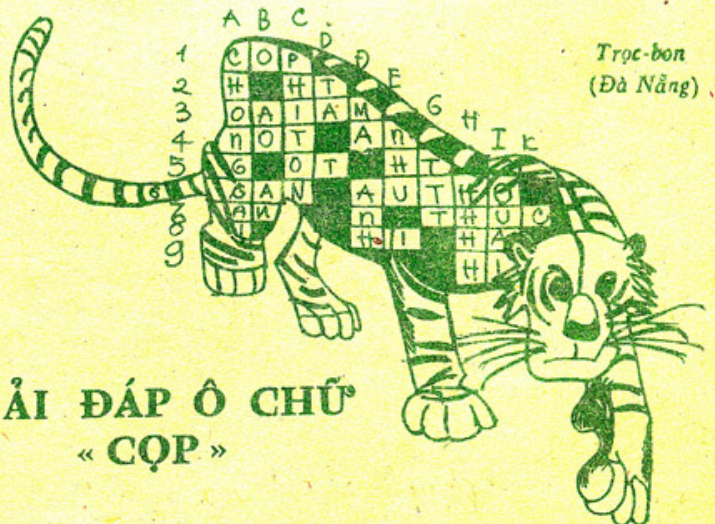
quăng đen và nó bắt đầu lớn lên rất mau.

Tôi quên đi chuyện cái bồn dành cho cá đẻ. Cái bồn có bề rộng chừng 4 tấc bằng thủy tinh hay đất nung như khạp cũng được, phải để nơi khoảng khoát, nghĩa là có ánh sáng lọt vào, nhưng cũng phải mát chớ nóng, không được sâu lắm, mà mực nước chỉ chừng một tấc thôi.

Trong bồn hay khạp phải thả một cánh bèo tai chuột hay thứ bèo khác, mục đích để cho cá trống làm bọt. Con cá mái đẻ trứng rồi thì phải vớt ra, để lại trong bồn nội con cá đực thôi, để nó coi chừng chăm sóc cá nhỏ.

Thiết tưởng bao nhiêu đây cũng giúp đủ cho các bạn có kinh nghiệm nuôi cá. Tôi xin dừng bút nơi đây, chúc cho các bạn theo cách nuôi cá này mà cá của các bạn khỏe mạnh và đẹp đẻ. Mỗi lần đi cấp độ, cá của các bạn đều thắng những con khác.

NGUYỄN HỮU THANH

GIẢI ĐÁP Ô CHỮ « CỘP »

Vườn hồng

ĐỖ PHƯƠNG KHANH phụ trách

Thư của em T... Saigon

Em là một nữ sinh lớp 9. Hè về em phải ở nhà phụ giúp cha mẹ, sáng may vá, trưa ăn cơm, chiều lại may (nhà em là tiệm may) tối ngủ. Ngày nào cũng diễn tiến đều đều, em cảm thấy cuộc sống thật vô vị. Em chán nản vì không thấy lý tưởng gì cả, cho nên lúc nào cũng buồn phiền...

Trả lời:

Chị thông cảm nỗi buồn của em. Đang đi học, ngày ngày bay nhảy vui đùa, nào thầy nào bạn, bỗng nhiên bị gò bó bên một cái máy may, ngày này qua ngày khác, còn đâu những ngày hoa mộng, tung tăng bên hàng cây, dưới bóng phượng, còn đâu những chiều nhẩy chân sáo trên đường về... Chị hoàn toàn thông cảm. Thế nhưng em ơi! Con mèo nhỏ lúc mới sinh, mẹ cho bú 1 thời gian, nó lui cui những nhéo bên mẹ, nó đòi hỏi mẹ nó phải nằm kềnh ra cho nó rúc vào lòng, nó lười biếng chả chịu làm gì cả, nó chỉ kêu ngoeo ngoeo. Mẹ nó chiều, sẵn sàng hầu hạ nuôi nấng nó, sẵn sàng lăn ra cho nó bú. Cho đến khi nó lớn, thì nó phải tự túc. Nó phải đi kiếm ăn lấy. Nó sẽ anh dũng làm bôn phận công dân mèo, nó đi tìm bắt chuột, và nó trở nên một con mèo

đúng nghĩa, một con mèo xứng đáng là con mèo chứ không còn là một con mèo con vô tích chỉ sự nữa. Người ta cũng vậy. Cha mẹ sẵn sàng nuôi con, Tùy theo tuổi của con cha mẹ giao cho con các bôn phận, cho con tập lần lần để một ngày kia con thành một người. Khi mới đẻ, như con mèo con, mẹ lo cho con đủ mọi sự. Khi hơi lớn con bắt đầu có bôn phận. Đó là bôn phận trau giồi nhân cách để thành người hữu ích, thành người xứng đáng là người. Rồi một ngày kia, khi con đã lớn hẳn, như cây đã cứng người thợ vườn có thể bỏ dần che nắng, thì con người phải bước vào đời để làm một con ốc

trong guồng máy xã hội, để thành một người. Trước khi vào đời, các em phải tập, phải thí nghiệm, vì thế những năm cuối của thời thơ ấu, cha mẹ phải cho các em thực tập cho khỏi bơ ngỡ. Cho nên nhân dịp hè, ba má mới bắt em may vá để em quen dần với đời sống thực tế.

Em ạ, em thấy không, em mới thử có mấy ngày mà em đã chán nản như vậy, thì em tưởng tượng người thợ may suốt cuộc đời, ngày

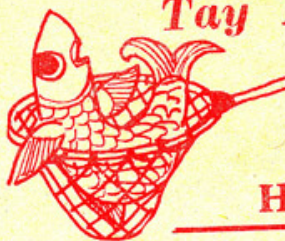
này qua ngày khác, sẽ buồn nản đến đâu. Nghĩ như vậy thì nghề nào cũng thế, cũng ngày này qua ngày khác, nhàm chán. Ông bác sĩ, ông luật sư, cô thư ký, bà chủ tiệm, ông thợ hớt tóc, bà bán hàng rong, người nào đã nhận một công việc, đều phải làm mãi, ngày này qua ngày khác. Thế thì họ khổ quá, sống làm gì nhĩ? Chắc em muốn hỏi chị như vậy. Hời vậy là đúng, là em có khối óc muốn tìm hiểu. Vậy mà họ yêu đời. Yêu đời ghê lắm chứ không có chán đời đâu. Ông bác sĩ tuy làm việc đều đặn ngày này qua ngày khác, nhưng ông có cái thú chữa cho một người từ bệnh hoạn trở về lành

mạnh. Ông luật sư có cái thú tìm tòi đề cãi cho thân chủ thắng. Bà chủ tiệm có cái thú vì thấy nhờ tài buôn bán mà cửa tiệm phát đạt, ông thợ hớt tóc say sưa đem tài nghệ tô điểm các mái đầu, bà bán hàng rong mong cho ngày một khá hơn để có một cửa tiệm nhỏ. Nếu họ say sưa với công việc cho được tiến bộ thì sẽ thấy yêu cái nghề của họ. Ngoài ra, nhờ công việc, họ có lợi tức đem về nuôi gia đình, nhìn thấy các ánh mắt reo vui của con cái, nhìn thấy chuỗi ngày êm ả của cha mẹ già, mà thấy lòng sung sướng, thấy đã gánh vác xứng đáng với cương vị của mình trong xã hội. Cho nên, đời không đáng chán, mặc dù công việc đều đặn. Bởi vì đời sống đều đặn dài dặc, là do những thành công nho nhỏ nối nhau mà thành. Chúng ta vui trong những thành công nho nhỏ, trong những niềm vui nhỏ. Như cây cỏ biết thích hợp với hoàn cảnh này mầm, lớn, già, lá rụng, lá mọc, rồi một ngày kia sâu ăn tới ruột, gập cơn gió, gục xuống, dành chỗ cho

VƯỜN HỒNG ❀ VƯỜN HỒNG ❀ VƯỜN HỒNG ❀ VƯỜN HỒNG ❀ VƯỜN HỒNG

lớp sau, không buồn phiền, thần nhiên vì đã tròn nhiệm vụ, đã qua một chu kỳ. Cho nên vấn đề chính là em biết yêu công việc. Khi may em nghĩ đến niềm vui của khách hàng được mặc chiếc áo may kỹ, khéo (phải yêu nghề mới có thể hoàn thành cái áo may kỹ và khéo) Em lại lợi dụng sở học hơn nhiều bạn cùng ngồi may (em đã học lớp chín, chắc phần kiến thức phổ thông, em cũng có thể khá hơn một vài bạn) em giải thích những gì bạn không hiểu, và em hỏi bạn những bí quyết của nghề may mà em chưa rành. Anh hùng tạo thời thế, nếu em yêu đời, yêu mọi người, dù hoàn cảnh khó khăn, với thiện chí, em vẫn xoay trở được. Huống chi, đây là nhà em, tiệm của ba má em, dù sao em còn sướng hơn các cô thợ làm cho ba má chứ, phải không em. Chị ước mong em sẽ có đủ khả năng và thiện chí để cải tạo bầu không khí, đem lại

Tay Ngọc

BÊN

BẾP

HỒNG

Bánh chay

Đạo này các em phải dành tiền để cứu trợ, nên chị hãy món bánh này chỉ hết có 25 đồng thôi, mà có thể mời được cả nhà cơ đấy nhé.

Vật liệu :

100 gr đường thẻ

100 gr bột nếp

100 cc nước (nửa ly)

Cách làm :

Cắt đường thẻ nhỏ bằng hạt bắp. Rây bột nhỏ mịn đều, rồi trộn nước vô từ từ, chừng nào thấy vừa độ dẻo

viên (khô quá thì nó bỏ ra, nhão quá thì bị chảy, đều không viên được) ngắt ra một mẩu nhỏ bằng nửa đốt ngón tay, đặt vào lòng bàn tay ấn cho bẹt ra, rồi để viên đường vào giữa, bao bột chung quanh, xong dùng 2 lòng bàn tay mà xoay xoay cho nó tròn lại, để ra đĩa. Làm lần lượt cho tới khi hết. Xong rồi, em lấy nửa soong nước đun sôi lên, em thả từ viên bột vô, thả luôn hết vô, lấy đũa đảo nhẹ nhẹ, chờ cho sôi thì rút bớt lửa cho khỏi trào ra ngoài. Sôi 20 phút thì chín. Vớt ra đĩa nhỏ, chắt hết nước đi. Em sẽ có 6 đĩa mỗi đĩa 10 viên bánh chay.

Lời dặn : Đừng để lửa lớn quá, nước sôi mạnh vỡ bánh, cũng đừng nấu lâu quá, bột chín như cũng vỡ bánh luôn. Bánh vỡ ăn buồn ghê lắm, vì có cái nhân ngọt ngọt đã bị chảy ra ngoài mất tiêu rồi, các em ạ.

NỤ CƯỜI

— Ngày mà ta thiệt hại nhất là ngày mà ta không cười.

Chamfort

— Một nụ cười chẳng mất vốn mà lợi rất nhiều.

Dale—Carnegie

— Một nụ cười không đắt hơn ánh điện, nhưng nó cũng tỏa ra ngàn ấy ánh sáng

L.M. Pierre

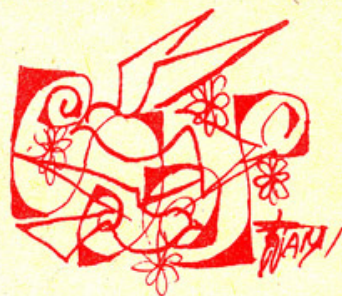
— Một ngày không có nụ cười là một ngày thiếu sót.

Jean Cocteau

— Ta phải cười thiên hạ đi để tránh khỏi phải khóc họ.

Napoléon

HOÀNG ĐẠI VINH
(ghi)

tàu giấy

Trời mưa to, to lắm
Em xếp giấy làm thuyền
Đem thả vô sông lớn
Rồi vô ngắm bên biên

Thuyền giấy, má ơi má !
Sông mang chúng về đâu
Bao giờ sông trở lại
Con vớt lấy chiếc tàu

Sông đi ra biển lớn
Sông đi chẳng trở về
Như thời gian qua đó
Mang theo tuổi xuân thì

THƠ THƠ
(Nhóm Hoa Nắng)

niềm vui cho mấy cô thợ bạn, phải suốt ngày cặm cụi. Và chị ước mong các em sẽ dễ tính hơn mỗi khi tiếp xúc với ai. Nên cảm thông với nỗi buồn chán của họ, nếu họ thiếu nghị lực. Cứ dời vị trí mình vào họ là các em sẽ trở nên dễ dãi đi năm mươi phần trăm đó, có phải không em T... của chị.

Chị Đ.P.K.

một chiều mưa

Trời nổi giận mây đen bay khắp nẻo
Lá u buồn lá tả rụng bên song
Nhìn mưa rơi lòng bỗng nhớ mênh
mông
Chim vỗ cánh tìm đường về tổ ấm
Em băng khuâng nhìn mưa rơi lấm
tấm
Thương lắm sao áo trắng tuổi học
trò
Chuông reo vang báo hiệu giờ vào
học

Em xếp hàng tựa cửa nhớ vu vơ
Trời vẫn mưa cho lòng em buốt giá
Một giờ qua em lạnh cả châu thân
Em xoắn tóc buông dài trên vai nhỏ
Học giờ sau trên trang giấy trắng
ngần

Thầy vào lớp mưa vẫn rơi tầm tã
Cổ giảng bài cho cả lớp được nghe
Nhưng hôm nay trông thầy không
được khỏe
Vầng trán cao hiện rõ vẻ lo buồn
Giờ ra chơi sân trường đã ngập nước
Em thẫn thờ tựa cửa ngắm mưa rơi
Nỗi lo buồn chất chứa vẫn chưa vơi
Đem nhặt ký ghi vài hàng lưu niệm
Ghi lại đây những vúi buồn tuổi
ngọc

Kỷ niệm về tháng hạ một chiều mưa
Một chiều mưa gió thoảng lá đông
đưa
Đề nhớ mãi những ngày xưa thân ái.

Kỷ niệm một buổi học mưa
Trần thanh Uyên

Trung học Hoàng Diệu Ba Xuyên

màu áo học trò

Thương mến lắm khung trời hoa
diễm tuyệt
Áo học trò bay trắng phấp chiều lên
Ngàn luyến lưu nhìn cặp nón che
ngiêng
Mùa lá chết rơi đầy vai áo nhỏ
Một mùa xuân ngổ ngang như đứng
gió
Nắng sang mùa vội vã khóc chia ly
Một lần mong rời rã lúc phân kỳ
Chiều vương lạnh áo dài bay nhớ
quá

HUỲNH HOA TIẾN

hạ buồn

Thương mến cho Ngọc Lạc

Êm như cỏ mùa xuân
Nhẹ nhàng bước chân ngà
Như lời thương một lần
Rời trọn kiếp xót xa
Chúng mình đời học sinh
Khi mùa hạ vào đời
Nghe nỗi buồn một tình
Và em vắng nụ cười
Khi tiễn mùa xuân đi
Mùa hạ nối gót vào
Nghe sầu đọng trên mi
Mình xa nhau rồi sao
Lời yêu thương đã dành
Cho người bạn chí thân
Hạ về nghe mong manh
Dù tự nói một lần

THẢO QUYÊN

lời chị

Mai chị về em có buồn không ?
Có ngồi tựa cửa nhớ mênh mông
Có làm thơ tặng người lữ khách
Có nhớ thương ai ngập cả lòng
Mai chị về em gửi gì không ?
Gửi người tri kỷ dóa hoa hồng
Gửi bạn ngày xưa lời thăm hỏi
Gửi chút tơ trời vương mắt trong ?
Em hối! xa nhau có nhớ không ?
Nhớ kỷ niệm qua đê lạnh lòng !
Dư âm ngày cũ giờ vắng lại
Nuối tiếc đi em, khỏi ngóng trông

TRẦN THANH UYÊN
Ba Xuyên

chiều buồn

Chiều buồn gió nhẹ hây hây
Trời xanh có đám mây bay lững lờ
Chiều buồn êm đẹp như mơ
Bờ sông thanh vắng như thơ tuyệt
trần

Chiều buồn nắng ấm trên sân
Lòng tôi nhẹ nhẽu lâng lâng xa vơi
Chiều buồn có tiếng ru hời
À ơi! thánh thót là lời mê say
Chiều buồn chiều của mong may
Một chiều của gió gọi thay lời sầu
Chiều buồn có đám cây cau
Rung rinh trước gió theo màu trời
xanh

U₃
BÚT NHÓM ABC
Long Khánh

trắng vàng

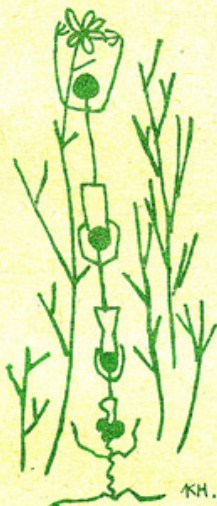
Trắng vàng vương mắc trên cây,
Đong đưa cành lá lung lay ánh vàng
Trắng mơ trắng sáng thênh thang
Tôi mơ tôi uống ánh vàng trắng say

HÙNG VỸ
Lương văn Bình

những cánh diều

Gió lượn trên cao những cánh diều
Mây chiều đan nhẹ chốn cô liêu
Tơ trời giăng mắc quê nhà cũ
Ta muốn ta như những cánh diều
Bay lượn trên cao trông viễn xứ
Âm thầm tưởng nhớ biết bao nhiêu
Xa quê ta nhớ bao chiều ấy
Ôi kẻ tha phương thấy cánh diều

HÙNG VỸ
(Lương Văn Bình)

nếu em là...

(Troo Thu Cúc dễ thương)

Nếu em là chị nắng
Em sẽ trải lối đi
Cho vàng hanh ngày tháng
Cho chân chim nhu mì
Nếu em là cô gió,
Em sẽ thổi khắp nơi
Qua những vùng bé nhỏ,
Em chỉ thổi tí thôi!
Nếu em là áng mây
Thì em trôi mọi nẻo,
Mang màu xanh thơ ngây
Cho hồn thơ náu kéo
Và nếu em là sương
Chắc học trò ướt dép,
Bởi vì sương vương vương
Lâm học trò khép nép
Này bạn em nghĩ thế,
Nếu em là nắng, gió,
Nếu em là sương mây
Bạn đừng cười em nhé!...

Tê-hát Nguyệt Thi

mây

Ai bảo chiều nay không có mây?
Mây từng sợi nhỏ lướt thướt bay
Mây về kết lại niềm êm ái
Trên quán không này, ở nơi đây
Ai bảo chiều nay chưa có mây?
Mây đã về qua đỉnh núi này
Về đây đan một vòng thương mến
Chớ bảo chiều nay chẳng có mây

ĐƠN ĐƠN

em có nghe

Em có nghe tiết trời đang vào hạ
Nắng hong hồng khu vườn tốt xinh
tươi

Em có nghe giã xuân đang tàn tạ
Ve hội hè, đình đám reo hát vui
Em có nghe tiếng diều ru vào hạ
Gió vi vu trên khắp nước non này
Quanh em có Phượng hồng tươi vậy
búa

Báo cho em hạ thăm đã trở về
Em có nghe lúa vàng trên đồng nội
Đang đong đưa xinh xắn, đón hạ về
Em có nghe lòng em sướng chán chê
Ba tháng hạ vui chốn quê hương nhà

ĐƠN KHOA

nuôi tiếc

Thương buồn ngày cũ vội về
Bên tâm hồn đó nào nề xa xăm
Niềm vui tuổi ngọc mười lăm
Như xa lạ lắm một lần tiễn đưa
Muốn tìm lại chút hương thừa
Nhưng còn đâu nữa ngày xưa tuyệt
vời

Chỉ còn một mảnh hồn coi
Trong vùng tuổi loạn một trời xót xa
Ơi! Thời gian đã vội xa
Đề buồn làm đắng ngọc ngà bờ môi
Còn đây nữa kiếp cuộc đời
Xin trao gửi đến mây trời cao bay...

KHÁNH VÂN NGỌC LAN

tìm trong ký ức

Tôi còn nhớ người mẹ hiền thương ấy
Dẫn tôi đi đến tận cổng trường làng
Giữa mùa thu lá vàng rụng hoang tàn
Cơn gió lốc cát bay lên mù mịt
Đường làng giờ trở thành ôi cô tịch
Mái trường xưa nhện bám phủ rêu
xanh

Cỏ mọc đầy bốn phía đã vắng tanh
Giờ chỉ còn là đường xưa trường cũ
Nhưng hồn mẹ vẫn bên tôi vĩnh cửu
Làng tôi giờ vẫn sống cảnh an lành
Trường nội trú cùng bạn vui học hành
Nơi quê ngoại mẹ hiền đang chờ đợi
Ngày mai này con sẽ về mẹ ơi
Chớ ừ buồn hao tổn tấm thân già
Ở thành đô con vẫn hướng quê nhà
Nơi chốn ấy con trở thành khôn lớn

KHÁNH VÂN NGỌC HƯƠNG
(Gia đình Khánh Vân - Cần Thơ)

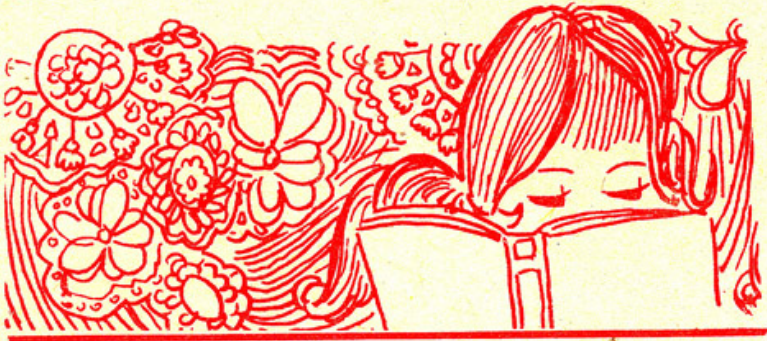
Chú chim con

Mím chỉ cười chú chim con
Mắt chưa mở bụng lại tròn thật to
Trên mình vài sợi lông tơ
Nằm trong bụi cỏ ngu ngơ kêu hoài
Chim ơi! dậy nhảy đi thôi
Tung bay trong gió cho trời thêm
xinh

Kìa! sâu nho nhỏ trên cành
Sao chim không mổ mà ăn no lòng!
Chiều nay nắng đọng sắc hồng
Trời cao xanh thăm cong vòng thật
to

Chim nằm thi u ngủ ngây thơ
Dáng trông mệt mỏi bơ phờ làm sao?
Nhà chim làm ở trên cao
Chim rơi xuống có làm sao bây giờ?

VIỄN SA

Hạ Trắng

NGUYỄN NHƯ AN

Mùa hè đến được báo hiệu bằng cơn mưa đầu mùa bất chợt và rộn-rã. Em ngồi bên khung cửa sổ xinh xinh màu xanh nhạt của lớp học. Dưới kia cây Phượng trong khuôn viên nhà trường đang âm thầm khoe mình trong nắng hạ với sắc hoa màu đỏ thắm. Đôi chim non hót ríu-rít và đậu ngay xuống bờ cửa sổ, em nhìn chúng với những cảm mến không tên. Sau đó vài phút đôi chim lại bay vụt đi trong bầu trời xanh cao vút...

Em nhìn quanh lớp học của em, hiện hữu hai cánh bảng đen chạy dài trên bờ tường màu tím nhạt. Trong khung lớp này hằng bao cặp mắt nai tơ đen mượt đang mở to để cố gắng thu thập những lời giảng hữu ích của thầy. Từng chiếc bàn, từng viên phấn bao giờ em phải xa những vật dụng mến yêu này? Ôi nhân từ làm sao ánh mắt của thầy nhìn chúng em bao dung khi chúng em phạm lỗi! Trừu mến và thánh-thiện làm sao với những lần bạn em trao em vài viên ô mai, vài thỏi kẹo!

Em và các bạn em là học trò, em nghĩ một khi đã nhập cuộc vào tập thể « học trò » rồi, dầu muốn dầu không cũng phải chấp nhận sự chia tay nhiều lưu luyến? Em ngừng suy tư khi thầy gọi:

— An này giờ không nghe giảng bài đấy nhé!

Em nhìn thầy và các bạn, vừa lí nhí! xin lỗi thầy ạ!...

Thào và Mai ngồi cạnh em thì thào:

thiếu nhi/20

— Hôm nay mi làm sao ấy An ạ!
Em mỉm cười:
— Ta nghĩ đến gói ô mai trong cặp hai người đấy!
Mai nghi ngờ:
— Mi nói dối, mi...
Thào làm bộ nghiêm nghị:
— Suyt...

Và ba chúng em lại im lặng. Trên bục gỗ thầy vẫn thao thao giảng bài. Thầy ơi! Thầy biết rằng chúng em sắp phải xa nhau rồi không thầy? và em muốn thời gian còn lại được gần nhau sẽ kéo dài hơn!! Nhưng có lẽ em vớ vẩn quá, vì người ta có thể thắng được tất cả những gì, ngoại trừ việc cầm thời gian ngừng trôi thầy nhỉ? Giờ tan trường đã đến. Em cùng Mai, Thào tung tăng chạy xuống cầu thang. Đến sân, Thào nhìn đàn chim áo trắng đang ríu rít gọi nhau và thốt:

— Chỉ còn một tuần lễ nữa sân trường sẽ im lìm mỳm nhĩ? Vì những con chim non đã thoát tổ để đi... nghỉ mát rồi cơ!

Em nhìn băng quơ:

— Mi lên Đalat, Mai về Cần thơ còn ta dành chờ quyết định sau cùng của ba mẹ ta vậy.

Mai ngắt một đóa hoa dại bên công:

— Tặng mi đó An, đóa hoa tình thương... của ta dành cho mi.

Em áp vào môi:

— Dễ thương chi lạ, mi..

— Gì nào?

Cả bọn chúng em cùng im lặng, đề cùng nhìn nhau bằng tia mắt đậm đà dấu ái. Những lần khác bọn em đã đùa nhau:

— Mắt em là một dòng sông. Thuyền ta bơi lội trong lòng mắt em.

Nhưng lần này lại khác, có lẽ ý nghĩ phải xa nhau vào những ngày sắp tới đã chi phối tâm hồn vui vẻ của bọn em. Mai và Thào đi hai bên, em đi vào giữa. Có lần Mai bảo:

— Nhỏ An trông bé bỏng làm sao, tội mình phải đi bên cạnh để « bảo vệ » em bé chứ!

Em chỉ mỉm cười mỗi lần nghe thế. Vâng! em thấy em còn bé bỏng chi lạ. Có lẽ những ngày hè dài thật dài thiếu Mai và Thào em sẽ cô đơn ghê gớm. Bọn trong lớp vẫn gọi ba đứa em là Lưu, Quan, Trương, vì bọn em đi đâu và làm gì cũng ba đứa cả.

Đến một ngã tư ba đứa em lại chia tay nhau, mỗi người đi về một con đường xa cách. Em khẽ hát một câu ngắn: « con đường nào ta đi với bàn chân nhỏ bé... »

— Mi không nán lại vài ngày để đi chơi cùng ta và nhỏ An sao Mai?

— Ta còn đang tùy thuộc vào gia đình tội mi ạ. Ngày mai ta phải lên đường.

Thào lật từng trang sách:

— Buồn nhĩ?

Em khẽ hỏi:

— Thế mi cùng đi với ai hở Mai?

— Ta, anh Long và em Lâm.

Em ngập ngừng:

— Thôi mi đừng buồn nhiều mà hại sức, há! Cứ tin tưởng năm tới tội mình phải được ngồi gần nhau và cùng chơi với nhau là vui rồi, đồng ý?

Mai vui vẻ

— Vâng! Xin tuân lệnh... em bé ạ!

Thào dí mũi giày qua lại:

— Hôm nay là ngày cuối năm mà giáo sư bận, xui ghê tội mi nhĩ? Giờ tội mình nên lang thang vài đường trước khi ca bài tạm biệt, nha!

Thào, Mai và em xách cặp, đứng như lời nhỏ Thào đề nghị, tội em « lang thang » thật. Đi mãi đề cuối cùng nhìn thấy hai hàng cây giao đầu tâm-sự trước mặt, con đường dẫn đến nhà bạn em đây. Đến nhà em, nhỏ Mai cố vui:

— Thôi, ở lại yêu đời An nhé!

Em cúi đầu, biết nói gì nữa Thào

Mai ? có lẽ những lời em sắp thốt bây giờ đều vô nghĩa cả. Gió chiều thổi mơn man, tung bay cả tóc và áo của bọn em. Đàng kia, cây phượng thơm đầy hoa, những đóa hoa nồng nàn, kiêu sa xen lẫn với tiếng ve sâu nức nở. Ôi ! em buồn ghê gớm. Em không giữ đúng lời hứa với hai cô bạn mến thương của em rồi đó.

Kìa màu hoa học trò đang ở trên cao và cũng chính những đóa hoa xinh đó đang và đã bị những vết chân vô tình dẫm nát ? Ngày nào những đóa hoa trên cành sẽ rơi hết nhỉ ? Em thương những cánh phượng lạ, mặc dầu trong mỗi tập bọn em đều ép ba đóa hoa cho nhau vào mỗi năm hè đến.

Thảo nắm tay Mai :

— Thôi vào đi bé ! Vội với nhỏ Mai còn chung đường.

Em chợt nhớ lại, và nói với theo :

— Các người nhớ biển thư cho ta nha, cứ địa chỉ này đi !

Em nhìn hai cô bạn đang bước đi. Hai tà áo trắng bay quện vào nhau trông dễ thương làm sao. Giọt sương hình như đã lắng đọng vào tâm tư em.

Xin những hạt ưu tư, mi đừng kết trái trong tâm hồn bé bỏng thơ ngây của ta nhé ! Hãy cho em sống với niềm yêu thương cổ hữu dạt dào bên bạn bè mãi mãi... Em cầu xin cho tình bạn của ba chúng em không bị phai nhòa với định luật của thời gian, có lẽ em không ích kỷ, em nghĩ thế ! Nắng chiều soi màu vàng yếu ớt trên khóm lá bên vệ đường, em chợt mỉm cười, một ngày đông đầy yêu thương và mến luyến của em và Mai Thảo. Em nghĩ đến ngày mai, ngày mai đẹp trời hẹn em sẽ gặp nhau khi hết hạ...

Nguyễn - như - An

hối hận

(Thương tặng chị L.T.Loan)

Nhìn cơn mưa đang rơi ngoài trời, làm cho tôi chợt nhớ đến một chuyện mà tôi không thể nào quên được.

«Năm mà tôi bước chân vào ngưỡng cửa trung học, tôi là 1 đứa học sinh lười biếng ham chơi, không tháng nào tôi học tròn vẹn, không nghỉ hai giờ đầu thì trốn 2 giờ sau. Tôi theo tụi bạn trốn học đi chơi, tôi chẳng hiểu tại sao chúng rủ tôi mà tôi nhận lời dễ dàng như vậy, chúng dẫn tôi đi chơi khắp nơi nào vườn bách thảo, xem chiếu bóng hoặc bến tàu v.v... Trong những giờ học khi thầy cô gọi đến tên tôi để trả bài thì tôi đều không thuộc và lãnh những con zéro to tướng vào cuối tháng khi phiếu điểm được phát về, tôi đều đội sỏ, tôi bị cha mẹ tôi rầy la người tỏ vẻ buồn phiền. Tuy nhiên tôi vẫn coi đó như không có chi. Tôi vẫn tiếp tục đi chơi, một bữa nọ vì dầm mưa nên tôi bị sốt, nằm mê man nửa tỉnh. nửa mê, tôi chợt nghe tiếng cha tôi với giọng u buồn mà nói với mẹ tôi rằng : «Mẹ thằng Tí ơi tôi lo quá, chẳng biết làm sao để có tiền đóng học phí cho thằng Tí đây. Nhà mình nghèo với số lương thư ký của tôi không thể nào dư để mà đóng tiền học cho con». Sau 1 hồi suy nghĩ bỗng mẹ tôi nói lên với nét mặt mừng rỡ : «tôi có cách rồi, ngày mai mình ra nhờ anh tám đầu xóm giới thiệu ông cho 1 tiệm thuốc để lãnh giấy về làm hộp đựng thuốc, như thế mình có thể xoay xở được đôi chút». Nghe đến đây tôi thiếp đi. Sau khi được giới thiệu cha tôi lãnh giấy về làm, ngày nào cha tôi cũng thức khuya để làm việc, cho đến một ngày nọ vì có lẽ làm việc quá sức nên cha tôi ngã bệnh, tôi cảm thấy hối hận vô cùng. tôi muốn bật khóc thét lên được nhưng vì sợ má tôi biết những việc tôi đã làm nên tôi chỉ rưng rưng 2 giọt nước mắt. Sáng hôm sau khi ban giám đốc đến lớp tôi phát bằng danh dự, nhìn thẳng

Bình, thằng Cảnh chúng cầm những bằng danh dự nâng niu tỏ vẻ thích thú làm cho tôi thấy hồ thẹn, tại sao tôi cũng là người đầy đủ trí óc như nó mà tôi không được như thế. và tôi nói thầm : «vâng tôi sẽ học, tôi sẽ chăm học để thoát khỏi con đường u tối mà gần nửa năm nay tôi đã đi đến đại mà bước vào. Cứ như thế tôi tiến từ hạng đội sỏ lên hạng 20 rồi 10 và tháng này tôi đứng nhất lớp, tôi được ban giám đốc phát bằng danh dự tôi thấy lòng thích thú quá. Khi chuông trường vừa điểm tan học, tôi chạy hết tốc lực về nhà; vừa đến ngõ thấy mẹ tôi đang vo gạo, cha tôi đang đọc báo tôi la lớn : «Tháng này con đứng nhất rồi cha ạ, mẹ ạ,» mẹ tôi tỏ vẻ vui sướng, cha tôi để báo xuống hé môi cười lộ nét mặt vui tươi. Mẹ tôi ôm tôi vào lòng và nói : «con tôi giỏi quá !»; tôi cảm thấy vui sướng và tưởng chừng như trải qua cơn ác mộng.

LÊ CÔNG PHƯƠNG

VOI CHUYÊN CHƠ

Tác giả : A.W. SMITH

Phỏng dịch : ĐẶNG HOÀNG

Ngoài một số rất hiếm được huấn luyện thuần thục trong các gánh xiếc, voi còn giúp ích gì cho chúng ta không hay chỉ để nuôi làm cảnh trong vườn bách thú? Sự giúp ích ấy, nếu có, như thế nào? Ở đâu?

Dưới đây là bài tả lại những con voi không có tài «nghệ sĩ» (hay nói cho đúng, chúng kém máy mả trở thành nghệ sĩ) mà chỉ được đào tạo thành các «chuyên viên khuôn vác» thay thế nhân công trong những công tác nặng nhọc giữa vùng rừng rú xa xôi.

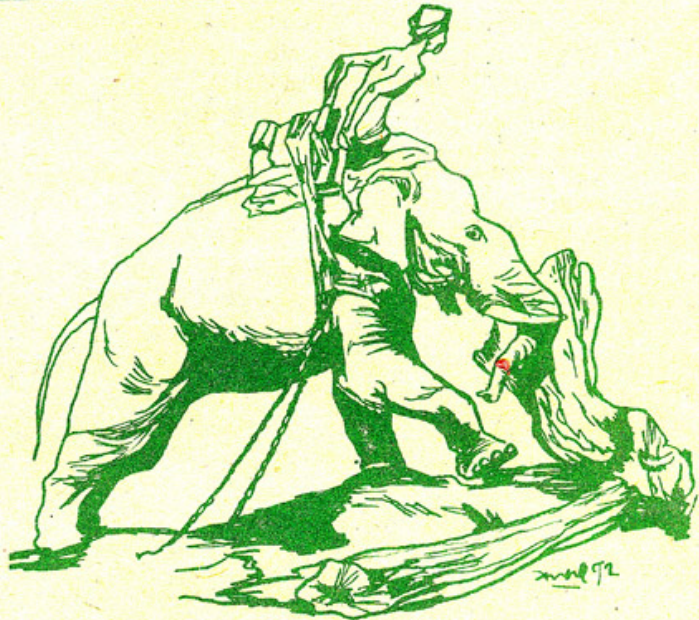
Từ nhiều năm trước, tôi đã khai thác gỗ «Tếch» trong những khu rừng già ở Điện Biên và Thái Lan. Để đưa các thân cây to lớn tới tận bờ suối, chúng tôi phải dùng tới 2.500 con voi trị giá 3.750.000 mỹ kim. Với số tiền đóng góp lớn lao vào việc khai thác voi như vậy, sự hiểu biết khá nhiều của chúng tôi về con vật này cũng không có gì là lạ.

Voi dành vào việc di chuyển gỗ không bị nhốt trong chuồng nhưng được sống hoàn toàn tự do. Chúng tôi hết sức chăm sóc cẩn thận nên chúng rất khỏe mạnh, béo tốt hơn hẳn những con đồng loại còn ở trong rừng.

Mỗi tuần chúng chỉ phải làm việc bốn ngày, mỗi ngày ba hoặc bốn giờ, từ sáng sớm tới xế trưa. Đã vậy, gặp những lúc khí hậu nóng bức, chúng còn được nghỉ ngơi cho lại sức, thể mà năng suất của chúng đạt được gia tăng một cách dễ sợ.

Hàng ngày, voi được nuôi bằng các món ăn có chất muối, hoa quả, và nhất là lá me, một trong những thức chúng rất ưa thích. Về vấn đề vệ sinh mỗi ngày chúng cũng được đưa đi tắm rửa và kỳ cọ bằng vỏ cây hay xác dừa khô cho sạch sẽ. Những lúc voi ốm yếu, chúng tôi thả mặc voi tự do đi lang thang trong rừng. Tuy nhiên mỗi con đều có một sợi xích rất dài buộc vào chân để dễ bề tìm kiếm mỗi khi chúng đi quá xa.

Cũng như người, voi phải làm việc tùy theo nó còn non hay đã già. Những con trẻ hơn cỡ mười sáu tuổi chỉ làm việc nhẹ, nhưng nếu từ hai mươi lăm tuổi trở đi — là tuổi

đang sung sức — voi sẽ gánh vác công việc nặng nhọc. Tuy nhiên, ở vào lớp tuổi sáu mươi lăm, voi không còn thích hợp với công tác này nữa. Rất ít khi voi sống quá bảy mươi lăm tuổi.

Trung bình một con voi gốc Ấn Độ, cao từ 2th40 tới 2th70 cân nặng 5 tấn. Thường thì voi đực mới có ngà, nhưng những con voi đực nào không có ngà lại là những con khỏe mạnh nhất mà các quân tượng người Điện Biên và Ấn độ gọi là HINE. Họ cho biết con Hine có thể đánh hạ một con voi khác có ngà dễ như không. Chỉ cần dùng vòi luồn xuống dưới một trong hai ngà của địch thủ là con Hine có thể bẻ gãy ngà của phương ngay, hay nếu không thì cũng hất tung kẻ thù lên cao. Do đó, con voi đực nào không có ngà thường là những con đầu đàn.

Theo sự nhận xét của riêng tôi thì voi là con vật rất dễ thương, tuy rằng đôi khi có những con sống rất cô độc (hay nói cho rõ chúng không sống chung trong bầy với những con khác) hoặc vì già yếu hoặc vì vết thương làm cho đau đớn hay ngà của nó bị khó chịu (chẳng khác gì khi chúng ta sưng nhức răng vậy).

So sánh với những con thú rừng khác, voi không tinh mắt, không thính tai lại đánh hơi rất kém. Đã vậy voi chẳng cần báo trước các nguy hiểm sắp xảy ra, vì đối với nó, hình như không có gì đáng sợ cả.

Con đầu đàn thường rất khỏe, vì đã có lần một voi chúa phá hủy phần lớn nhà ga xếp của công ty hỏa xa Điện Biên. Một hãng buôn súc vật người Đức tới mua voi của chúng tôi. Vì đêm tối nên con voi con này phải nhốt tạm vào một xe hơi đậu

ngay bên cạnh trại. Nhưng vì chưa quen nên nó không chịu, cứ cố tìm cách chui ra khiến cho những con voi khác trong khu vực đề ý. Thế là chúng xúm nhau lại phá phách để cứu con kia làm hư cả chiếc xe. Mỗi tối khi con voi con được thả ra chúng mới chịu yên.

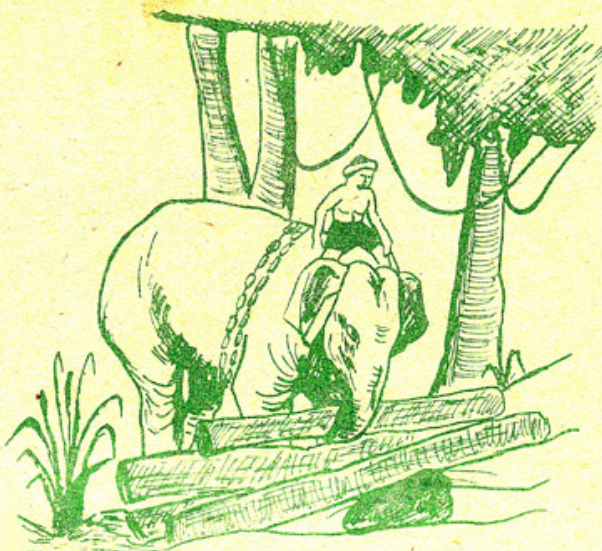
BẮT VOI THẾ NÀO ?

Hầu hết những voi chuyên chở gỗ đều là con của những con đang làm việc cho chúng tôi. Ngoài ra còn một số là do đánh bắt được. Bắt làm bằng những lớp hàng rào cao, chắc chắn. Một mặt mở rộng, một mặt thu hẹp lại như cổ chai. Khi thấy một đàn voi, người ta lừa chúng tới, hay một con voi nào lang thang gần đó, rồi lạc vào bẫy là bị bắt.

Tuy nhiên cũng có một vài phương pháp bắt voi khác nữa đòi hỏi rất nhiều thử thách và lòng can đảm, tinh khôn ngoan khéo léo cùng sức chịu đựng của thợ săn. Một sợi dây thừng làm bằng những dây mây xoắn lại với nhau dài cỡ 120 thước đầu kia thắt nút. Thợ săn nấp kín vào một chỗ nào đó để quan sát và lựa chọn con vật ưng ý. Công việc này đòi hỏi phải kiên nhẫn nghĩa là cứ chờ như vậy cho tới khi nào đúng là con vật định bắt mắc mới mới thôi.

Sau khi con vật lọt bẫy thì phải cố gắng làm sao cho nó không sợ khi thấy có người xuất hiện, thợ săn mới tìm cách thắt cho được sợi dây ấy vào một cẳng con voi khi nó nhấc chân lên. Điều cần nhớ là voi mới chỉ bị vướng một chân như vậy chưa hẳn đã là bắt được đâu. Thợ săn còn phải gây nên những tiếng động ồn ào ở phía sau lưng nó khiến voi hoảng sợ vùng vẫy kéo theo 120 thước dây thừng đã được buộc chặt vào những cây cối chung quanh làm con vật càng lo sợ lại càng vùng vẫy nhiều hơn nữa cho tới khi kiệt sức mới thôi.

Thường thì con vật vướng dây như vậy hay đi loanh quanh hàng nửa ngày và có khi gần trọn ngày với tốc độ hơn mười cây số một giờ. Thợ săn vẫn phải đưa xe theo dõi để khi nào con vật mệt quá không đi được nữa là bắt trói ngay.

HUẤN LUYỆN VOI

Kế tiếp là việc huấn luyện. Công tác này khởi sự bằng cách nuôi nấng và hướng dẫn voi cho quen tiếp xúc với người. Để điều khiển, trong giai đoạn đầu, người ta dùng que tre, dài vỏ nhẹ lên nó. Sau đó voi được đưa vào chuồng, bên trong có một dầm gỗ bắc ngang cao hơn lưng con vật chừng 1th20. Người điều khiển sẽ ngồi lên lưng nó để hướng dẫn đi loanh quanh cho quen đã. Suốt thời gian này, con vật được đưa ra khỏi chuồng hàng ngày, nhưng bó buộc phải mang theo những vật nhẹ. Muốn chắc ăn hơn, người ta cột quanh cổ nó một sợi dây thừng lớn. Sợi dây này lại nối liền với một hai con voi khác đã được huấn luyện thuần thục để chúng hướng dẫn lẫn nhau. Thành thạo những con này hay cuộn cành cây lại rồi quất mạnh vào lưng con mới tới. Thường thì những con hướng dẫn là những con cái, to lớn nên rất nghiêm khắc. Chúng có vẻ hãnh diện về nhiệm vụ của mình.

VAO CÔNG VIỆC

Để mang gỗ, voi dùng vòi cuộn thân cây lên rồi gác vào ngà đoạn đưa tới dòng suối hay xe chuyên chở. Nếu không có lối đi gần nhất, người ta dùng cành và thân cây lót đường tạo thành một lối dốc để lăn gỗ trôi tuột xuống tận dòng suối.

Voi rất thích thú học cách đẩy gỗ và ngạc nhiên khi thấy những thân cây rơi xuống thật nhanh. Thực là thú vị quan sát một con voi dùng vòi nhấc sợi dây xích lên trao cho người quản tượng sau khi một thân cây đã được tháo rời khỏi dây xích ngay trên đầu dốc.

Lúc đi chuyên gỗ, voi rất cần thận đến nỗi thân cây thẳng góc với bề ngang của con dốc. Nó tự động dùng vòi hay ngà khể dây rồi cuộn lấy một thân cây sau khi húc đầu vào như thế ta lựa chọn cách nào dễ khuôn hơn. Xong công tác; nó đứng nhìn cây lăn trên dốc rồi mới trở lại tiếp tục nhiệm vụ khi người ta vừa hạ thêm một thân cây khác.

Gặp lúc các cây gỗ làm tắc nghẽn lòng suối lúc trời mưa, voi lại được dịp dùng tới để dọn dẹp. Lợi sâu tới vai, voi dùng vòi hay ngà hoặc đầu để húc và đẩy các thân cây cho trôi khi trở lại ngay ngắn. Nhờ vậy, các bề gỗ lặn lưu thông dễ dàng.

Tóm lại, nhà nông quý trâu, bò thế nào thì người quản tượng cũng quý voi chẳng kém. Họ biết rằng voi rất khôn ngoan và là một trong những con vật hiền lành nhất.

MẠO HIỂM MỸ CHÂU

TRỜI ... MỌI ĐA ĐỎ ! ... ĐÁNG LẺ Ở THỜI BUỔI
NÀY MỌI ĐA ĐỎ PHẢI HIỆN LẠNH HƠN XƯA
NHƯNG SAO MÃ MÌNH VẪN ỚN QUÁ...

TÔI CỨNG
ỚN QUÁ
TÍN TÍN ỒI!

ĐỂ CHO MÌ THẤY CÁCH ĐỔI
XU' CỦA CÁC CHIẾN SĨ CHÂN
ĐEN ĐỔI VỚI KÉ LẠ TỐI THẨM

MAY QUÁ, BỌN
KHỐN KIẾP ĐI
HẾT CHỖN RỒI

CHẾT! THẾ
CƠN TÌN TÌN
NỮA... TA VÔ
TÍNH QUÁ...

TÔI LÃ KHÁCH TỚI THẨM MÃ
CHƠI KỂU GÌ KỸ CỤC VẬY

CƠN NHIỀU CÁI KỸ
CỤC NHƯ SAU NÀY...

THẮNG NHỎ
KẸN NHỎN
NHỎN... RỒI
NÓ BIẾT

LÂM THẾ NÀO
ĐỂ CỨU TÌN
TÌN BỊ GIỜ...
THẬT LÃ NẠN
GIẢI...

TÊN MẶT XANH KIA ! MÌ
XÂM NHẬP VÙNG ĐẤT
SẴN CỦA TA VỚI LÔNG
HÂN THỦ ... VỚI DẤ TÂM
CỦA KÉ HIẾU CHIẾN... VỚI
LÔNG DA SẴI LẠNG...

HÌ... HÌ... NGÀI NÓI
CÁI GÌ LẠM NHẢM VẬY

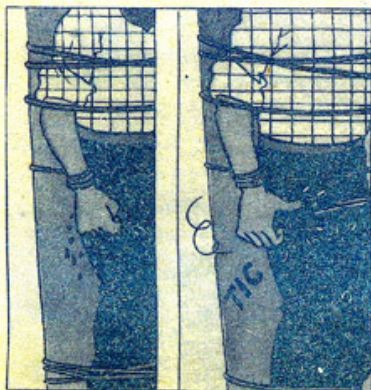

HỒI CÁC CHIẾN SĨ... TA PHẢI
CÓ THÁI ĐỘ VỚI TÊN HIẾU CHIẾN
NÀY... PHẢI HÀNH HẠ CHO NÓ
ĐAU ĐẾN LÂN MÔN TRƯỚC KHI CHẾT...

NÀY... THÔI ĐI
CHỜ... ĐUA DÀI
MÃI

ĐÚNG! ĐÚNG
PHẢI HÀNH
HẠ NƠ...

NHỮNG NGƯỜI MƠ' ĐƯƠNG NGÀNH HÀNG KHÔNG

Ngày nay khi chúng ta ngừng nhìn lên trời thấy những chiếc phản lực cơ bay xé bầu trời, hơn nữa chúng ta lại có thể đi du lịch khắp hoàn cầu bằng những phi cơ không lồ tối tân, nhưng cách đây hàng ngàn năm người ta đã hằng ôm mộng ước bay được như chim, nhưng đó chỉ là một ảo mộng.

Người đầu tiên đã làm cho mộng ước trên thành sự thực là hai anh em ruột : WILBUR và ORVILLE WRIGHT. Người ta đã chế riều anh em Wright khi họ đang cố gắng thực hiện mộng ước, nhưng bất chấp mọi dư luận và chế riều, họ vẫn tiếp tục những cuộc thí nghiệm, đến rồi sau đó họ đã thành công và mở đầu ngành Hàng không hiện nay.

WILBUR WRIGHT, sinh ngày 16-4-1867 tại Millville Tiểu bang Indiana, Hoa Kỳ và ORVILLE WRIGHT sinh ngày 19-8-1871 tại Dayton, tiểu bang Ohio, Hoa Kỳ. Thân sinh ra anh em Wright là một Mục sư, có khiếu về máy móc, ông lập một cơ xưởng nhỏ ngay tại nhà, do đó anh em Wright sớm được học hỏi về máy móc.

WILBUR WRIGHT và ORVILLE WRIGHT thường cố gắng chế tạo những kiểu đồ chơi mới, thường thường ORVILLE có sáng kiến gì mới mẻ thì WILBUR giúp em thực hiện sáng kiến này. Đó là một lý do mà 2 anh em WRIGHT đã cộng tác với nhau trong suốt đời họ.

Khi ORVILLE học lớp 8 tại một trường Trung học, có quen biết một người bạn có khiếu về nghề in tên là ED. SINES. Hai người chung nhau lập một nhà in nhỏ lấy tên là « SINES và WRIGHT ». Họ cố gắng ra một tờ báo ý định là bán cho các bạn học đồng lớp và đặt tên cho tờ báo là « Thiếu Nhi » (THE MID-GET), nhưng sau khi ra được một số đầu thì tờ báo không được hưởng ứng lắm, nên họ chuyển sang việc in những tờ ghi giá biểu hàng hóa cho

WILBUR và ORVILLE WRIGHT

VĂN VIỆT Suy Tầm

một vài hiệu buôn địa phương để kiếm tiền, sau vì ORVILLE mua hết những cổ phần nên nhà in của họ tan vỡ. Lúc này WILBUR đã hiểu biết ít nhiều về nghề in nên hợp tác với ORVILLE mở một nhà in khác ngay tại nhà kho của họ. Song song với nghề in, hai anh em Wright lại mở thêm một hiệu xe đạp, vì lúc đó xe đạp là một môn thể thao mới nên họ rất phát đạt, vì vậy hai anh em mới quyết định bỏ nghề in để chỉ chuyên về bán xe đạp.

Một hôm WILBUR đang đọc báo, bỗng gọi em : « ORVILLE, coi này ! » rồi chỉ cho em đọc một đoạn tin của tờ báo : Một người Đức tên là OTTO LILIENTHAL vừa bay lướt xuống bên một sườn đồi bằng một thứ máy lượn (Glider) có lắp đôi cánh trên một cái khung.

« Ta cũng sẽ cố gắng làm một cái máy lượn » Wilbur nói với Orville.

« Tại sao lại không được ? » Orville đáp :

Rồi cả hai bắt tay vào việc thực hiện một cái máy lượn. Mới đầu họ tìm đọc những sách trong tủ sách của thân phụ nói về « Loài chim », miệt mài nghiên cứu hàng giờ để tìm hiểu lý do tại sao chim lại bay được ?

Nhưng không thấu được kết quả gì, hai anh em lại dời sang nghiên cứu những thí nghiệm của Lilienthal và những người khác.

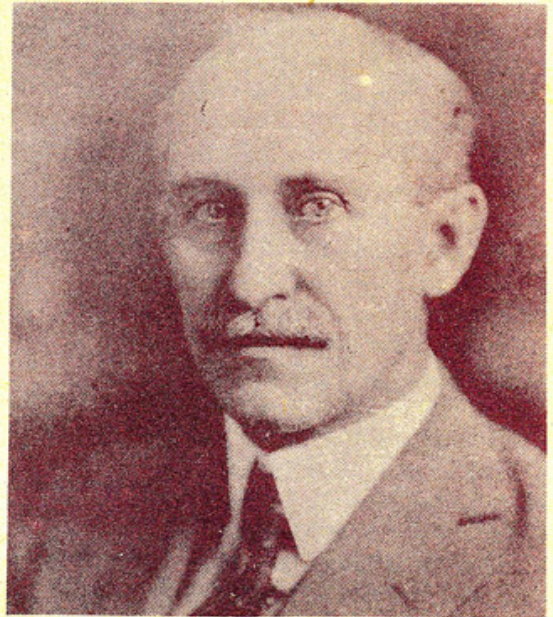
Năm 1896, Otto Lilienthal tử nạn khi cái máy lượn của ông đập xuống đất. Tuy vậy anh em Wright vẫn tin rằng những thí nghiệm về bay của Lilienthal đã thành công hơn là của những người khác. Dần dần, cả hai đều trở nên hiểu biết hơn về nghệ thuật bay. Họ đã gửi đến viện Smithsonian ở Washington một quyển sách viết với chủ đề « Bay ». Một bài toán khó giải đáp là làm thế nào giữ cho máy lượn được thăng bằng khi nó lạng về đằng trước, đằng sau, hay về một bên phải hoặc trái. Trong suốt bốn năm, anh em Wright cố gắng nghiên cứu và làm nhiều thí nghiệm về vấn đề này, sau hết, họ đã tìm được lời giải của bài toán và tự chế được một cái máy lượn (Glider)

Để thí nghiệm cái máy mới sáng chế, họ cần chọn một nơi nào có gió thuận tiện nghĩa là không mạnh quá, họ viết thư hỏi sở khí tượng và được biết là tại Kitty-Hawk ở phía bắc Carolina, gió rất điều hòa sức gió từ một Đại dương thổi với tốc độ 18 dặm/giờ (1 dặm = 1 km 600) và không bao giờ mạnh quá, hơn nữa Kitty-Hawk là một địa điểm thuận tiện cho cuộc thí nghiệm vì có những cồn cát mà sườn dốc như là những phi đạo tốt.

Vào mùa thu năm 1900, anh em em Wright rời Dayton đến Kitty-Hawk với những thùng vật liệu và dụng cụ sửa chữa. Sau khi dựng lều xong, họ bắt đầu ráp chiếc máy lượn, đó là một cái máy mà khung được làm bằng gỗ nhẹ và phủ ngoài bằng một lớp vải, rồi họ cần thận quấn 2 cánh bằng những sợi dây kẽm và que gỗ. Cái máy lượn rộng khoảng 52 bộ (1 bộ bằng 30 phân tây), riêng đôi cánh dài bằng 17 bộ rưỡi, không có đuôi, nhưng ở đằng trước có cái buồng lái hay còn gọi là máy cất

WILBUR-WRIGHT

ORVILLE WRIGHT

bằng để giữ cho máy được cân bằng. Người điều khiển có thể lái đôi cánh để giữ thăng bằng máy bằng cách kéo một số sợi dây buộc nơi đôi cánh.

Một hôm, nhân thời tiết thuận tiện cho cuộc bay thử, hai anh em đem chiếc máy lượn đến đỉnh một cồn cát, một trong hai người nằm dài dưới đuôi cánh trên, một người khác cầm một đầu cánh, còn người thứ ba là người dự khán thì giúp cầm một đầu cánh kia. Họ bắt đầu chạy xuống sườn dốc của cồn cát, rồi gió cất bổng chiếc máy lên cao và máy bay cao được hơn 300 bộ; như vậy họ đã thành công và sau chuyến bay thử này, anh em Wright đã rút thêm được một số kinh nghiệm để sửa lại cái máy cho khá hơn. Một lần nữa, cả hai lại chịu khó nghiên cứu kỹ càng, họ học hỏi kinh nghiệm trên những sách của Lilienthal về sức ép của gió. Đến chiều ngày 27-7 họ lại thí nghiệm một lần nữa cũng tại Kitty-Hawk, lần này chiếc máy đã bay cao được 315 bộ trong 19 giây đồng hồ tức là đã tiến bộ hơn lần trước.

Rồi thì những cuộc thí nghiệm khác kế tiếp, dựa vào kết quả của những cuộc thí nghiệm này, họ lập một bảng tổng kết ưu và khuyết điểm để cải tiến chiếc máy. Đến mùa thu năm 1902, anh em Wright lại thực hiện hơn 1.000 cuộc bay thử,

lúc này họ đã bay cao được 600 bộ.

Anh em Wright mong ước một ngày kia có thể chế được một cái máy bay chạy bằng động cơ. Trong những năm kế tiếp, cửa tiệm xe đạp của họ ở Dayton trông càng ngày càng giống như một xưởng tàu bay, họ tự làm lấy cánh quạt hoàn hảo như chính họ là những kỹ sư.

Đến mùa thu năm 1903, Wilbur và Orville Wright lại trở lại Kitty-Hawk một lần nữa. Những vật liệu và dụng cụ đã được gửi bằng tàu thủy từ mấy tuần trước.

Sau khi ráp xong máy bay và thử lại động cơ, họ thấy một trục của chong chóng hơi trục trặc và có tiếng nổ lộp bộp vì cái trục không đủ cứng để chịu được sức quay của chong chóng. Họ phải hoãn lại cuộc bay thử để làm một cái trục khác cứng và tốt hơn. Đến tháng 12 cái trục mới hoàn thành, mặc dầu thời tiết lúc này không thuận tiện như tháng 8, gió thổi mạnh hơn như ý họ muốn, nhưng anh em Wright vẫn quyết định bay thử vì nếu để đến quá tháng 12 thì thời tiết lại càng tệ hơn.

Orville trèo lên máy bay và nó máy, trong khi Wilbur giữ một đầu cánh để cho máy bay được thăng bằng, rồi phi cơ từ từ tiến về phía

trước, Orville rờ thêm máy, chiếc máy bay dần dần cất bổng khỏi mặt đất, bốc lên cao, phi cơ hơi lúc lắc: lúc thì nhô lên, khi thụt xuống, lúc nghiêng qua phải, khi lạng sang trái, chuyển bay không được êm lăm, nhưng phi cơ cũng đáp xuống đất an toàn sau khi bay xa được 120 bộ. Ngày hôm đó họ bay thử thêm ba lần nữa, chuyến bay dài nhất được 852 bộ trong 59 giây.

Điều đó không mấy quan trọng nhưng chứng tỏ anh em Wright đã thành công trong việc chế tạo phi cơ bay bằng động cơ, đây là bước tiến đầu tiên của lịch sử Hàng không. Sau chuyến bay này, chỉ có ba tờ báo trong toàn quốc loan tin việc bay thử của anh em Wright, ngay đến cả phóng viên của tờ báo Dayton nhật báo cũng không mấy tin tưởng và cho là không đáng quan trọng để đăng trên báo.

Cách Dayton khoảng 8 dặm là cánh đồng cỏ Huffman, anh em Wright quyết định tiếp tục những phi vụ bay thử trong tương lai tại đó. Trong khoảng thời gian từ tháng 5 đến tháng 9 năm 1905 là thời gian họ dành để cải biến, thí nghiệm và nghiên cứu thêm cho đến tháng 10 thì họ chắc chắn là phi cơ của họ có thể chở nặng được và làm thêm nhiều máy bay khác bằng tiền kiếm

được.

Năm 1907, anh em Wright sang Âu Châu, dân chúng ở đây có vẻ hình như chú ý đến máy bay của họ hơn là dân chúng Hoa Kỳ.

Cuối cùng, Bộ Chiến tranh Hoa Kỳ nhận đặt mua phi cơ của anh em Wright và họ ký hợp đồng đầu tiên với Bộ Chiến tranh Hoa Kỳ vào ngày 08-02-1908 với giá bán mỗi chiếc phi cơ là 25.000 đô la. Lúc này người ta đã tin tưởng vào sự thành công của Wilbur và Orville Wright.

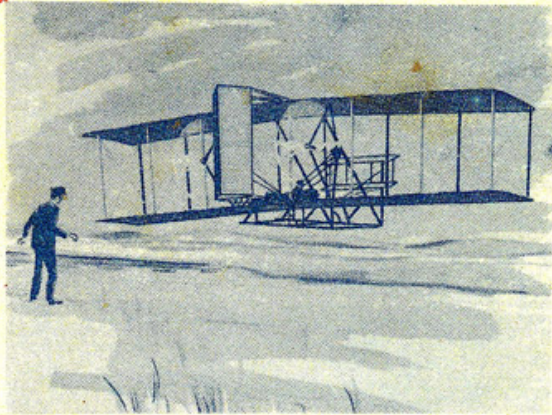
Wilbur mất ngày 30-5-1912 (thọ 45 tuổi) tại Dayton. Ông là một người trầm tĩnh, chín chắn và không biết uống rượu lẫn hút thuốc lá. Sau khi Wilbur chết, Orville vẫn tiếp tục phát triển ngành Hàng không cho đến năm 1915 thì ông bán hết cổ phần trong Công ty. Trong kỳ Đại Nhất thế Chiến, Orville là một Thiếu tá trong ngành Truyền tin của không lực Hoa Kỳ. Ông mất cũng tại Dayton ngày 30-1-1948 (thọ 76 tuổi).

Ngày nay chiếc phi cơ của anh em Wright, hầy còn trưng bày tại Viện Bảo Tàng Quốc Gia, Hoa Kỳ dưới sự kiểm soát của Viện Smithsonian.

Sau khi thành công với chiếc phi cơ động cơ đầu tiên, Wilbur và Orville Wright nổi danh khắp thế giới, được ban thưởng nhiều huy chương và giấy khen của Hoa Kỳ và các nước Âu Châu về những máy bay của họ và anh em Wright được mệnh danh là :

Những người mở đường cho ngành Hàng không.

VĂN VIỆT

Chiếc máy bay 2 động cơ đầu tiên của anh em Wright

TRÒ CHƠI NGOÀI TRỜI CẶP BẠN

Địa điểm: Khoảng đất trống hay sân rộng.

Dụng cụ: Không.

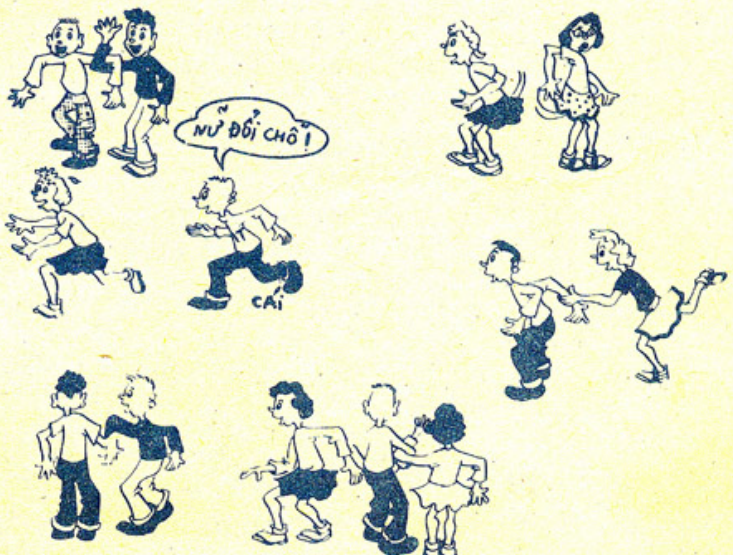
Số người chơi: Từ 20 đến 50 người. (nửa Nam, nửa Nữ)

Đội hình: Xem hình vẽ.

Cách chơi: Những người chơi hợp với nhau thành từng cặp một nam với nam, nữ với nữ, mỗi cặp khoác khuỷu tay nhau để liền với nhau. Một người được chọn làm «CÁI». Người CÁI chạy đi chạy lại chung quanh chỗ chơi và thỉnh thoảng hô lớn: «Nam đòi chỗ»; «Nữ đòi chỗ» hay «tất cả đòi chỗ».

Nếu người CÁI hô «Nam đòi chỗ» thì những em trai phải rời ngay người đang cặp để kiếm 1 bạn gái khác cặp tay, nếu người CÁI hô «Nữ đòi chỗ» thì những em gái cũng làm như trên và kiếm 1 bạn trai để cặp tay, nếu người CÁI hô «Tất cả đòi chỗ» thì Nữ phải cặp với Nữ và Nam phải cặp với Nam. Mỗi khi hô xong, Người CÁI cố rình bắt những người đang chạy tìm bạn trước khi họ cặp tay được với bạn, nếu bị bắt người bị bắt sẽ đổi làm người CÁI và người CÁI sẽ thay người bị bắt. Hay nếu người nào cặp lộn thì người đó phải làm CÁI. Trò chơi cứ thế tiếp tục cho đến khi nào chán thì thôi.

VỊT MÒ

Luận Hay

Trường : LASAN TABERD
Lớp : 7/5 — Sĩ số 58
Tên : Trần Kim Tiên

Đề : Trò đã chứng kiến một trận
đá gà. Hãy tả hình dáng của
đôi gà. Cho biết cảm tưởng
của trò

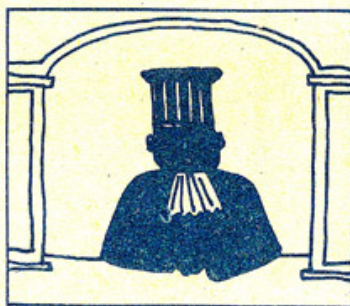
sợ, lông xù lên, cồ đưa ra trước như muốn ăn tươi nuốt sống kẻ thù. Mỏ mấp máy, cánh càn đập mạnh hơn. Rồi bất thần phóng tới địch thủ, tha hồ mà mổ, mà cào, mà cắn, mà đá, rồi lại nhảy lùi ra thủ thế, chờ cơ hội là phóng tới nữa. Tiếng la hét cồ vỗ vang lên tứ phía. Người thì nói con này thắng con kia thua, người cãi lại con kia thắng con này thua. Rồi lại chú ý vào sân xem tiếp.

Thật là một cảnh tượng tàn!
Chỉ vì một sự xúi giục của người ngoài mà giờ đây lại gánh lấy hậu quả tai hại.

Điểm : 16

Lời phê của giáo sư :

Bài khá, văn vững chắc

XÂU CHUỐI BỊ MẮT

Một ngày kia một người lái buôn giàu có trên đường đi về đã đánh mất một cái xách tay trong đó có đựng ngàn đồng tiền vàng và một sâu chuối đất giá toàn bằng lông lánh nhờ sáu hột ngọc thạch lớn. Khi biết được, ông mới đến nhà người gõ mõ nhờ rao lên khắp phố rằng nếu ai mang lại cái xách đó thì ông thưởng cho một trăm đồng tiền vàng.

Người lượm được cái xách đó lại là một người làm bánh mì nghèo khổ, nhưng chàng ta muốn đem trả cái xách ấy liền. Nhưng người vợ có tính tham lam ngăn cản lại và nói rằng : « Bây giờ đến lượt chúng ta giàu có »

— Không thể được, chàng trả lời. Cái gia tài này không phải của ta. Của phi nghĩa có giàu đâu. Thôi chúng ta hãy nhận một trăm đồng vàng tiền thưởng và chúng ta hãy sung sướng vì tìm thấy vật này.

Rồi chàng đi tìm người lái buôn và trả cái xách lại. Người lái buôn mở xách ra, đếm những đồng vàng và làm bộ ngạc nhiên khi thấy chỉ còn một sâu chuối, ông khẳng định rằng khi ông đánh rơi cái xách thì trong ấy có hai xâu chuối giống đúc như nhau. Đó là một sự dối trá, đề gây với anh chàng làm bánh mì và cũng nhờ đó ông ta mới khỏi trả một trăm đồng vàng mà ông đã hứa.

Người lái buôn này rất điều ngoa và hà tiện.

Rồi thì cuộc cãi vã nổi lên. Tất cả những người giàu trong thành phố bu lại, ai cũng bình vực cho người lái buôn vì ông ta giàu và ai cũng kết tội chàng kia là đồ ăn cắp. Việc trên phải đưa đến quan toà, một người hiền hậu và nổi tiếng nhờ tài tìm ra kẻ có tội. Quan toà bắt người làm bánh mì phải thề rằng không lấy gì trong cái xách mà chàng mang lại và người lái buôn phải thề trong cái xách mà ông làm mất có hai xâu chuối sau đó quan toà mới tuyên bố rằng :

Người lái buôn này nhất định là người biết trọng danh dự không thề nào đòi hỏi một vật mà không phải của mình.

Do đó ông ta đòi một cái xách có hai xâu chuối mà anh chàng thật thà mang lại chỉ có một xâu chuối. Như vậy chứng tỏ rằng cái xách này chưa phải của người lái buôn làm mất, vậy tôi khuyên người lái buôn gõ mõ ra rao lại.

Còn về phần cái xách này thì bỏ vào kho để chờ người chủ của nó đến nhận hay nếu quá hạn thì sẽ bị tịch thu. Trong lúc đó người làm bánh mì thật thà này có công mang trả lại cái xách mà chàng đã lượm được thì xứng đáng được thưởng. Phần thưởng đó tôi định là một trăm tiền vàng và được trả ngay tại chỗ. Tôi chắc rằng, chủ cái xách này sẽ bằng lòng khi đến nhận nó. Sẽ dĩ nhiên không bao giờ người chủ nào khác đến và sau một năm theo tục lệ tiền ở đây sẽ được lấy ra dùng vào việc giúp đỡ kẻ nghèo trong thành phố.

ẤU NHƯ ANH

triển lãm

BỨNG DÙM

Trên 1 via hè 1 cậu bé ăn mặc rách rưới tay cầm nón lá xin tiền kẻ qua lại.

Một ông khách lại hỏi :

— Sao em không đi làm để kiếm tiền, thiếu gì nghề làm ?

— Dạ tại con mù . . .

— Tội nghiệp quá . . .

Ông ta lấy bóp móc tiền ra cho, bỗng rút tờ giấy 20đ. Cậu bé cúi xuống lượm, làm ông khách chưng hửng hỏi : — Ủa sao em biết tiền rút mà lấy tại sao em nói em mù ?...

— Dạ con đứng dùm cho thằng bạn mà hôm nay nó mắc bận.

— Nó làm gì ?

— Dạ nó đi coi ciné.

— Trời !!!

VŨ THANH BÌNH
(T.H. Hoàng Diệu B.X.)

KHÓ

Giờ Vạn Vật trên bảng có vẽ nhiều hình khó. Bỗng có một trò than :

— Hình vẽ khó quá.

Thầy nghe được bèn hỏi :

— Vậy chớ ở nhà em ăn có khó không ?

— Dạ khó.

— Ăn cũng khó nữa sao ?

— Dạ...

Thầy bực mình quát :

— Tại sao ?

— Dạ, vì em không có răng ạ.

— !!!...

ĐẶNG-VĂN-QUANG
139/169 Lý Thái Tồ Cần Thơ

thiếu nhi/30

XÀI ĐIỆN TÂN THỜI

Ở một tỉnh nọ, đã có điện, nhưng chỉ quen xài đèn dầu.

Một hôm, có mấy nhân viên điện lực xuống kiểm soát, thấy không có điện, liền hỏi :

— Ủa, bộ hôm nay cúp điện hả.

— Không, ở đây khi nào đèn dầu hự, mới xài điện mà thôi.

HY VỌNG

Một nạn nhân bị thương tích, được đưa vào nhà thương để giải phẫu. Lát sau vị bác sĩ ra nói với thân nhân của bệnh nhân

Bác sĩ : vết thương có vẻ nặng lắm.

Thân nhân : thưa bác sĩ, nặng lắm sao ạ.

Bác sĩ : vết thương ở ngực thì nặng lắm, có lẽ chết rồi. Còn vết thương ở tay thì một tuần nữa sẽ lành.

NGUYỄN HỮU PHƯƠNG

NÓI LÀM SAO

Một hôm Bác Ba đến thăm nhà Ti.

Khi ra về bác cho Ti tiền mà Ti vẫn không mở miệng nói cảm ơn. Muốn nhắc khéo con mình, má Ti hỏi con :

— Mỗi lần Ba cho Má tiền, má nói sao ?

— Dạ má nói : Có bao nhiêu đây thôi hả ông ?

Má Ti : ...!!!?

LONG

215D/16 Chi Lăng Phú Nhuận

CẶN HỦ ĐƯỜNG

Trong giờ Luận Văn, cô giáo đang giảng về bài «Kiến tha lâu thì đầy tổ». Cô hỏi Ti :

— Kiến tha lâu thì đầy tổ đó là tính gì ?

Ti đứng lên trả lời :

— Thưa cô đó là tính kiên nhẫn.

Thầy Tèo đang coi báo Thiếu Nhi cô hỏi :

— Tèo kiến tha lâu thì thế nào ?

Tèo đang bối rối, bỗng nghe bạn nhắc :

— «Kiến tha lâu thì... nói đại đi.

— Thưa cô «kiến tha lâu thì... hết hủ đường ạ».

Cô : ! Trời !!

NGUYỄN HỮU THANH
136/1A Gia Định

SAO !

Một hôm, hai anh chàng sạo gặp nhau và rủ đi tắm.

Anh sạo thứ I giắt tiền vào lưng rồi lặn xuống nước, một hồi lâu anh ta lên nói với anh sạo thứ II.

I. Tao xuống dưới thấy hai ông tiên đang ngồi đánh cờ, ông nói tao đi chơi rồi ông cho tao nắm tiên.

II. Bây giờ để tao xuống dưới tao xin ông.

Nói rồi lặn xuống, một hồi lâu anh ta lên nói rằng.

II Tao xuống dưới gặp ông ông nói, hồi nãy tao cho thằng kia và biểu nó chia cho mày phân nửa tiên mà.

Anh sạo I đành chia cho anh sạo II phân nửa tiên.

ANH TUẤN

CON GÌ TRÒN NHẤT

Một hôm Ti gặp Tèo, Ti hỏi :

— Đố Tèo vậy chứ con gì tròn nhất

Tèo suy nghĩ, rồi trả lời :

— Cen ốc, con rùa, con sứa, con...v.v...

Ti lắc đầu :

— Trật lất.

— Vậy chứ con gì tròn nhất.

Ti đáp :

— Con «đề rồ» tròn nhất.

BALAMÁ

Trong lớp thầy đang giảng đến phần ba la mã. Bỗng thấy Tý lơ đãng bèn hỏi :

— Tý, thầy giảng đến phần nào :

Bỗng thấy Tèo nhắc, Tý nhanh nhẩu nói : thưa thầy, thầy đang giảng đến phần Ba la Mã ạ.

Cả lớp cười ồ !!!

NGÔ XUÂN THÁI

116/3B Tân hòa Đông Phú Lâm

KHÔNG !

— Này, sao anh uống thuốc xong lại nhảy chơi chơi vậy, bộ bị thuốc hành hả.

— Không.

— Thế sao anh . . . ?

— Tôi làm vậy là vì trước khi uống thuốc tôi quên... lác chai thuốc theo lời bác sĩ dặn. Bây giờ lác cũng chưa có muộn.

— !!!???

Kỳ này mẩu chuyện NÓI LÀM SAO của em LONG được chấm nhất.

**CUỘC
THI
SÁNG TÁC**

**MÀNH ĐẤT
YÊU DẤU**

Tôi sống trong một gia đình có đủ cha, mẹ anh em, nên tôi không thiếu tình thương của mọi người trong gia đình. Do đó tôi vô cùng sung sướng vì được no cơm ấm áo và làm việc có chừng.

Mỗi ngày tôi đi học hết một buổi, những giờ còn lại tôi giúp đỡ mọi việc trong gia đình và mảnh đất yêu dấu mà ngày tôi cũng ra nơi đây để học bài, nghe chim hót hay hái những trái sơ ri chín. Nhiều buổi làm việc quá mệt nhưng tôi cảm thấy sung sướng và vui vẻ trong lòng vì được sống một nơi thanh bạch không ai phá hoại những đồ đạc của mình. Rồi cứ đến chiều là tôi thông thả vào mảnh đất yêu dấu của tôi. Tôi không biết làm sao mà tôi quá thích đi làm những công việc nặng nhọc trong mảnh đất này; cái đó làm cho tôi thêm phần lo nghĩ về cuộc sống của những nhà nông ở xứ ta còn cực khổ và gian nan hơn xứ người.

Mảnh đất này trồng nhiều loại cây ăn trái như chuối, sơ ri, măng cầu và rau cải, mảnh đất tuy nhỏ nhưng nó chứa đựng tình thương trong gia đình. Tình thương này được bộc lộ vào những buổi chiều man mát, trong gia đình tôi đều ra mảnh đất làm việc vào những buổi chiều này như nhổ cỏ, cuốc đất, trồng rau cải v.v... tạo nên sự đầm ấm trong gia đình. Thường thường mẹ tôi chỉ huy làm việc trong mảnh đất, hôm nọ mẹ tôi ra vườn bảo chúng con hãy nghe mẹ nói đây:

— Đây là mảnh đất của tổ tiên để lại, do đó ta phải giữ gìn cẩn

thận không để mọi người phá hoại, vậy chúng con cần phải làm việc như nhổ cỏ, trồng đồ v.v. phụ mẹ nghe.

Thế thì anh tôi liền hỏi:

— Con làm việc gì má?

— Con làm lại cái bờ hành để lát mẹ trồng.

— Rồi con làm liền.

Thấy mẹ tôi bảo anh tôi thì đưa bé em tôi nó cũng hỏi má tôi rằng:

— Còn... con... con... l...à... m... cái... gì... má?

Cả bọn chúng tôi năm đứa: Lộc, Thảo, Hương, Cúc, Ánh cùng cười lên làm nó phải ngượng ngùng.

Ngày qua ngày chúng tôi làm việc như thế vui vẻ và sung sướng vô cùng. Rồi thời gian trôi qua anh tôi đến tuổi phải đi tòng quân làm cho gia đình, ai ai cũng buồn bã, nhất là mẹ tôi, ngày ra đi nét mặt của anh tôi rầu rầu khi chia tay tại căn nhà yêu dấu. Thế mà thời gian trôi qua anh tôi ra đi đã hơn một tuần, trong gia đình không ai bước ra mảnh đất như ngày nào kể cả tôi nữa, cho nên hôm nay ra thì cỏ mọc đầy vườn và mảnh đất có gì đổi thay. Mảnh đất hôm nay đã mất đi một người thân, mất đi một người đã từng gần nó. Hôm nay mẹ tôi buồn bã không còn vui vẻ như ngày nào, còn anh tôi thì phải xa quê

hương, nơi chứa đựng bao nhiêu tình thương thắt chặt giữa anh em, cha mẹ, bà con, họ hàng, chắc anh buồn không khác gì nơi quê nhà mẹ đang lo về anh.

Thế rồi, một hôm cơn máu lửa thời qua tàn phá quê hương tôi làm cho gia đình và họ hàng thân thích phải rời mái nhà, mảnh đất yêu dấu để kiếm nơi yên tĩnh để sinh sống qua ngày, trong số người chạy loạn có gia đình tôi, làm tôi phải xa mảnh đất yêu dấu, nơi chôn nhau cắt rún, chứa đựng bao tình thương của cha mẹ, họ hàng. Thời gian trôi qua, tôi đã rời mảnh đất yêu dấu hơn hai năm. Hai năm sao nó qua mau quá! Một hôm nọ nhìn lên tấm vách nhà tôi thấy mẹ tôi mới mua giấy vẽ dán lên, tình cờ tôi thấy bốn chữ trong bốn bức tranh khác nhau là: Canh, mực, ngư, tiều làm tôi nhớ mảnh đất yêu dấu. Thế rồi từ đó tôi chỉ nhớ thương mảnh đất trong trí tưởng tượng mà thôi. Tôi ước mơ chiến tranh không còn nữa để tôi có thể về đất xưa để hưởng cảnh an nhàn như lúc còn ấu thơ.

PHẠM VĂN THẢO LỘC
Trung học Gò Công

VỀ CUỘC THI SÁNG TÁC

Cuộc thi Sáng Tác về Gia Đình Mên Yêu, giai đoạn lựa bài chọn đăng đến số này là chấm dứt. Tòa soạn bước qua giai đoạn đọc và lựa chọn tác phẩm chính thức và các giải thưởng sẽ công bố vào Thiều Nhi số 50, KỶ NIỆM ĐỆ NHẤT CHU NIÊN.

Cuộc thi viết về Kỷ Niệm Học Trò sẽ tiếp nối, cũng bắt đầu từ số 50. Các em đón coi thi lễ mà tòa soạn sẽ loan báo sau.

MỆO ... MƯU

Chưa vợ khác màu

Bạn có đôi vợ lẽ bộ (chiếc màu này, chiếc màu kia) bạn đừng vất đi đấy nhé. Hãy pha nước trà thật đậm, đen đặc và nhúng đôi vợ vào. Đôi vợ của bạn sẽ cùng có một màu thếp đồng rất đẹp.

Đường lên núi THIÊN MÃ

(tiếp theo)

Sơn tủm tỉm cười gật đầu đồng ý. Theo thói quen của ông Mạc Kính, ông chỉ mời ăn khi hoàn tất một cuộc điều tra gay go và chật vật. Nhưng chẳng lẽ vụ Thiên Mã Sơn lại kết thúc trong khi mọi sự còn ngổn ngang như trăm mối tơ vò hay sao?

CHƯƠNG CHÓT

Khi chị Thu Dung và Sơn tới nơi hẹn thì ông Thanh tra Mạc Kính đã có mặt ở đấy rồi. Hôm nay trông ông ta có vẻ bảnh bao dữ: Complet màu xanh đậm, sơ mi trắng cổ cồn, cà vạt đỏ tía điểm hoa đen. Đặc biệt trên mặt bàn chỗ ông ngồi có sẵn hai bó hoa gladiolus cánh nhung màu đỏ đậm. Đang ngồi trầm ngâm hút thuốc lá, thấy hai người bước vào, ông ta vội vã đứng dậy chào. Chị Thu Dung tươi cười:

— Chỉ một chút xíu nữa nếu không ghé tòa soạn là tụi tôi hút một bữa ăn.

Ông Mạc Kính ngạc nhiên:

— Giấy mời tôi đã gửi đi từ sáng hôm qua cơ mà?

— Nhưng hai hôm nay rồi, tôi không ghé tòa soạn. Tức quá phát dau luôn.

— Cô bức tức về vụ gì?

— Ô! câu chuyện dài dòng lắm.

Tôi sẽ kể cho ông nghe. Nhưng quả thực tôi đã hụt một chuyến lớn, nếu không giờ này tôi đã có mặt ở Thiên Mã Sơn (hắn chị cũng phóng đại thêm cho tăng phần quan trọng).

Ông Mạc Kính mỉm cười:

— Cô chẳng phải kể tôi cũng đã biết rồi. Cô bị tên giả mạo Tâm Quê hốt tay trên trộm mớ tài liệu của giáo sư Thomas Vincent có phải không?

Mắt chị Thu Dung tròn tròn lên. Chị nhìn ông với tất cả vẻ sững sờ rồi nói:

— Thánh thật! Thế thì tôi chịu thua ông rồi ấy. Làm sao ông biết được.

Ông Mạc Kính mỉm một nụ cười hiền hòa rồi đáp:

— Đó là nhiệm vụ của tôi. Có thể nói kể từ khi Đông Hưng vượt ngục, tuy giữ thái độ im lìm nhưng không một phút nào chúng tôi lại không bám sát nội vụ. Hôm nay thì xong rồi. Xong hết rồi, và mục đích tôi mời quý vị tới đây để... tuyên dương công trạng.

Chị Thu Dung như đi từ ngạc nhiên này đến ngạc nhiên khác. Chị vội hỏi:

— Công trạng gì... Chúng tôi mà làm nên được cái công trạng gì?...

— Công trạng lắm chứ. Công đầu là về chú Sơn. Xin tặng chú một bó hoa để tỏ lòng biết ơn của sở An Ninh Quốc Gia và của cả riêng tôi nữa.

Sơn kêu lên:

— Cháu... cháu có làm gì...

Ông Mạc Kính cướp lời:

— Sao lại không làm gì. Chuyển đi Kiến Hòa của chú đưa chúng tôi ra khỏi sự bế tắc trên đường điều tra. Chú đã gặp may hơn chúng tôi ở chỗ chú bắt gặp trúng mồi. Chú biết không, qua hình ảnh « Anh Ba » mà chú đã gặp ở bến xe đò Á Đông rồi phác họa lại cho sở An Ninh, tụi tôi đã bắt được một đường dây xâm nhập vào đúng trái tim cơ sở hoạt động của Phù Dung Hội.

Sơn buột miệng:

— A... thì ra thế...

Ông Mạc Kính tiếp:

— May hơn thế nữa, là nhờ sự xâm nhập rất kịp thời này mà chúng tôi thu băng trọn vẹn được phiên

hợp quan trọng bậc nhất chính Đông Hưng đích thân chủ tọa. Hội Hoa Phù Dung đem vấn đề phản bội của Mã Thiệu Hùng tức kẻ mạo danh Tâm Quê ra bàn cãi, rút cục họ đã lên án Mã Hùng bằng âm mưu xỏ Hùng từ cao độ 1625 thước. May thay, tụi tôi đã đánh tráo kịp viên phi công, tức hội viên X.186, người có nhiệm vụ thi hành bản án đó.

Chị Thu Dung hỏi:

— Họ làm sao biết Mã Thiệu Hùng đi chuyển phi cơ nào mà cài sẵn người trên chuyến đó.

Ông Mạc Kính đáp:

— Họ biết trước, vì Mã Thiệu Hùng sau khi ông trộm mớ tài liệu ở nhà cô rồi thì hẳn tới một đại lý của hãng Hàng không tư nhân thuê bao một chuyến máy bay Taxi, định chuẩn ra biên giới. Hội Hoa Phù Dung cài người vào để lãnh nhiệm vụ lái chiếc máy bay Taxi đó. Họ sửa soạn rất kỹ lưỡng. Thu băng lời kết án nạn nhân, phát ra trên cao độ 1625 thước rồi xỏ nạn nhân xuống...

— Tại sao lại phải ở cao độ 1625 thước?

— Vì đó là số hội viên hiện hữu của Hội. Nó thể hiện một sự quyết tâm của 1625 người, tất nhiên là đã trừ nạn nhân ra...

Sơn chen vào:

— Thế là ông cho người bắt giữ viên phi công đó rồi lái phi cơ đi như thường lệ. Vậy ra Mã Hùng chưa chết.

— Đúng vậy, chính tôi đã đích thân đảm nhận nhiệm vụ đó. Tôi đã lên cao độ 1625, vận nút lời tuyên án của Hội Hoa Phù Dung, xỏ nạn nhân ra ngoài... nhưng rồi lại kéo trở về...

Chị Thu Dung hỏi:

— Ông làm thế để làm gì?

— Có hai lý do. Một là tôi muốn mọi diễn tiến phải đúng như Hội Hoa Phù Dung dự tính để tránh sự nghi ngờ của bọn chúng trước khi tôi giăng một mề lưới bắt trọn ồ. Hai là tôi muốn lột mặt nạ Mã Thiệu Hùng bằng phương pháp đó, hẳn hết đường chối cãi, vì hẳn đâu có người X.186 lại chính là tôi.

(còn nữa)

Hộp Thư (tiếp theo)

Em Kha thị Mỹ — Saigon : Ở Saigon thì em cứ mua ngoài sạp báo là nhanh nhất. Báo tháng cũng cùng 1 giá mà bưu điện lại giao tới trễ hơn em ạ.

Em Huyền Vũ — Đà Nẵng : Bút hiệu của em trùng với ông Huyền Vũ là ký giả thể thao văn tường thuật các trận cầu trên đài phát thanh đấy nhé. Ông ấy giỏi kinh khủng. Đoàn cầu nào mới tới là ông ấy đã thuộc tên từng cầu thủ hiền, họ chạy ngoài sân có loang loáng mà ông ấy vẫn nhận ra kẻ lại cho thính giả nghe từng chi tiết trận đánh, luôn miệng không ngừng, không vấp vấp, lúc nào rảnh vì chưa có màn hay thì lại bình luận nghe rất vui. Chị có cảm tưởng ông ấy tường thuật còn hay hơn bất cứ cầu thủ nào đang chơi ngoài sân cỏ. Bất nhóm của em hùng hậu ghê đấy chứ, em nhỉ.

Em Xuân Mai — Thủ Thừa : Đọc thư là chị đã hình dung ra cô bé Xuân Mai dễ thương với hai bím tóc với đôi mắt long lanh rồi đó nhé. Tất nhiên là chị «Thương mến tất cả các em và Xuân Mai» chứ, em cưng.

Em Nguyễn văn Cà Lơ — Phú Vĩnh : Rất cảm ơn lòng nhiệt thành của em. Chị đã gửi bích chương rồi, em dần đi nhé.

Em Nguyễn đức Hòa — Tam Kỳ : Cũng như nhờ có người bạn, mà Thiếu Nhi và em mới quen biết nhau, nay chị lại nhờ em đóng vai người bạn của em mà tìm cách phổ biến thêm cho Thiếu Nhi tan tràn em nhé.

Em Hồ ngọc Minh — Saigon : Tài liệu về H.T.L. Ở sở không hợp với các em T.N. Em tìm các đề tài vui và lạ ở bốn phương chắc hợp với bản tính thích tìm tòi của các em hơn. Hương Thu là tập truyện ngắn em ạ. Em là em của chị rồi mà.

Em tác giả bài Cách lược trứng không cần nôi hay bếp — Saigon : Cho chị biết tên hoặc bút hiệu để đăng bài của em.

Em Nguyễn — Qui Nhơn : Bài do chú N.T. lượm, em chờ nhé. Chị đã gửi báo rồi đó em.

Em Âu ngọc Hùng — Vĩnh Long : Tòa soạn đã gửi báo. Em gửi về 250đ là đủ em ạ.

Em Ka bình Phương — Mỹ Tho : Em thương Thiếu Nhi như vậy thì

em rán tìm cách phổ biến Thiếu Nhi đi nhé. Mỗi em mà tìm thêm được 1 độc giả mới thì chắc chắn là Thiếu Nhi sẽ sống lâu nghìn năm, sống lâu như ông Lành Tồ ý.

Em Trương minh Trí — Thủ Đức : Chị gửi bích chương rồi, em dần đi nhé. Tuần tới nếu tòa soạn T.N đi qua Thủ Đức thì sẽ ghé thăm em, em ạ.

Em Châu Hà — Saigon : Ui da ! Cô bé 12 tuổi mà đầu óc phong phú ghê. Em thắc mắc vậy rất tốt. Như thế trí óc mới dễ nảy nở. Chị trả lời nhé : Em ghé tòa soạn mượn sách rồi về, khỏi phải trả tiền miễn là em có thể gia đình Thiếu Nhi. Chị có một số bạn là người Trung Hoa, họ tốt lắm, cũng như người Việt Nam ý mà. Nhuận bút là số tiền thù lao của tác giả. Tùy bút là một trong các hình thức của văn xuôi. Chị cũng như em, thương cả 3 miền. Em đã là em gái chị rồi đó nhé.

NHÂN CHUNG TẤT CẢ CÁC EM

1) *Chị vui mừng nhắc lại với các em là ngay sáng nay 2-7-72. (bên trong in lộn là 9-7-72. chị xin đính chính) thư viện Thiếu Nhi đã bắt đầu mở cửa để các em tới mượn sách về nhà đọc. Các em nhớ đem theo thẻ Gia Đình Thiếu Nhi. Thư viện xinh xinh nhỏ nhỏ. chỉ mới có chừng trên một ngàn cuốn sách thôi, nhưng đó là sách mà các em đọc có ích, hay, làm nảy nở tình cảm tốt trong các em Trong khi tòa soạn vẫn nỗ lực tìm kiếm thêm, mong rằng các em cứ từ từ đọc hết chỗ sách đó thì cũng đã thu thập được phần nào hữu ích.*

2) *Càng ngày, tòa soạn càng nhận được nhiều thư ngợi khen và tán thành đường lối của Thiếu Nhi. Vậy nếu các em yêu mến Thiếu Nhi, muốn cho tờ báo sống lâu, các em giúp chị bằng cách mỗi em tìm thêm một độc giả mới. Đó là cách tuyệt diệu để giúp Thiếu Nhi phát triển và tiến bộ đó các em ạ.*

3) *Hiện nay thư mục đã hết, các em vui lòng chờ đến khi nhà sách tái bản chị sẽ loan báo và sẽ gửi tặng nghe các em.*

4) *Bài gửi về viết một mặt giấy. Hình vẽ các em vẽ bằng mực đen. Gửi*

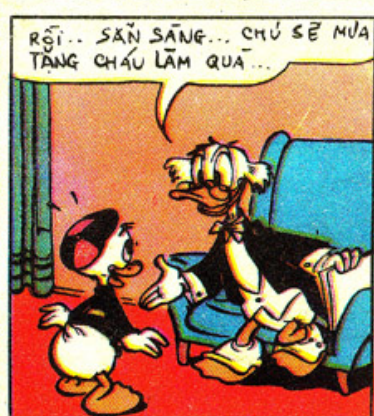
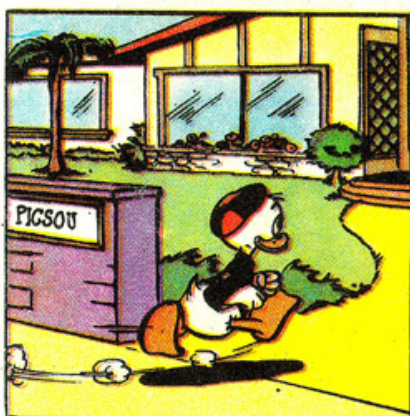
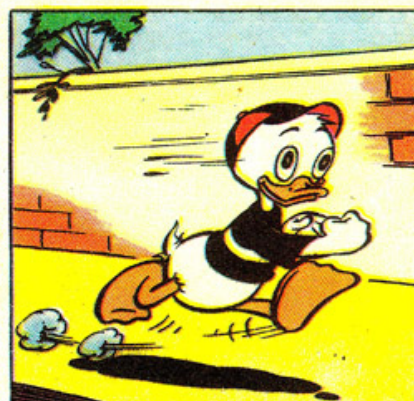
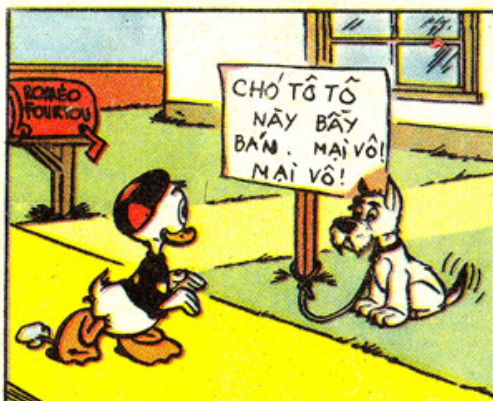
hình vẽ làm thẻ gia đình, các em nhớ ghi tên sau hình cho khỏi lộn. Viết thư nhớ ghi tên hoặc bút hiệu bên cạnh chữ ký. Các em nhớ nhé.

Thương mến tất cả các em

Bài nhận được từ ngày 19-6-72 đến 24-6-72

Nguyễn ngọc Hùng, Lò văn Mậu, Đ.H. N. Tân, Trần cảnh Đức, Phạm văn Dũng, Nguyễn hoàng Hùng, Trương Giang, Hoàng văn Hiền, Trần minh Hoàng, Hoàng vũ Đức Ân, Nguyễn diệp Trang, Nhã Phương, Trần cảnh Thành, Ngô thị Ngọc Yến, Võ hồng Khoa, Hoàng Phương, Trương minh Trí, Hồ ngọc Minh, Dư Ca, Khôi Lam, Đặng Lành, Nguyễn văn Cà Lơ, An vũ Trương Giang, Lê thành Lâm, Rong Xanh, Phong Văn, Ngân thông Reo, Nhật Nguyệt, Song Thiên, Trịnh Công Truyền, Đoàn cư Anh, Trần minh Kỳ, Tuấn Phương, Uyên thủy Phương, Lương văn Bình, Mai lăng Du, Lý văn Chương, Phạm văn Phúc Tín, Tô thị Trang, Hồ ngọc Minh, Nguyễn tấn Lan, Vũ thị Bạch Yến, Mát Nai, Nguyễn dự Tường, Bùi nhân Hưng, Sương Ngọc, Hân Giang, Tuấn Phương, Nguyễn như An, Thơ Thơ, Thiên Hương, Nguyễn huy Hoàng, Quế Mai, Tô Đức, Mặc Uy, Nguyễn thị Tuyết Lan, Bạc Hà, Nguyễn hữu Chí, Vũ thị Ngọc Uyên, Huyền hoa Tử, Trần Hiếu, HA3, Vũ thị Ngọc Thúy, Huỳnh đăng Khoa, Hoài bảo Nhân, Hoàng Sơn, Văn Quốc, Kiều phương Tử, Hoàng thu Văn, Nguyễn thanh Hùng Việt, Xuân Lang, Lê văn Thảo, Huỳnh công Thắng, Phạm minh Toàn, Nguyễn văn Thuận, Nguyễn duy Hiền, Nguyễn văn Dũng, Lê dương Thạch, Tri Trí, Phan quốc Thông, Nguyễn trọng Thảo, Ngũ văn Tiên, Nguyễn thị Bạch Tuyết, Hồng Nghĩa, Nguyễn văn Thuận, Hoa Hiền, Bê Hát, Vũ Hoàng, Trương minh Nhựt, Thế Văn, Diệp thị Bích Ngọc, Nguyễn đình Diễm, Nguyễn thị Thanh Phương, Rong lá Mơ, T. Vy Hưng, Nguyễn sơn Hải, Nguyễn hà Nguyễn, Huỳnh Chúc, Hoàng Lan, Kê Mao Cồn, Thiên Hà, Huỳnh Ngọc, Đinh thanh Minh, Trần thượng Thiên Thụy, Trinh nguyệt Phương, Lâm lệ Mai, Nguyễn hữu Thành, Bô trung Hiền, Lưu hiếu Nhân, Phạm kim Luân, Ka bình Phương, Búp bê Ngọc Hân, Hoài nam Toàn, Cao hắc Hồ, La thị Cẩm Bình, Ty Na, Hạ Quyên, Trần ngọc Châu.

Quà SINH NHẬT

© 1970. — Walt Disney Productions.